

౩౦౯౩౯౦ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ జనవరి నెల 10 వ తేది శుక్రవారము No. 231 సంపుటము. ౫ శాశ్వత నామ సంవత్సర పౌష మాస శుద్ధ నవమి.

Advertisement for 'ఆంధ్రమైన 1919 క్యాలండరు' (Andhra 1919 Calendar). It lists various calendar types and their prices, such as 'తామర తైలము' (Tamar oil) for 1-8-0-6-0 and 'పండ్లపొడి' (Fruit powder) for 1-8-0-2-0.

Advertisement for 'శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి గ్రంథములు' (Sri Mata Kanakapalli Kanakamma's books). It lists books like 'అమృతవలి' (Amrithavali) and 'బుద్ధచరిత్రము' (Buddha Charitra) with their prices.

Advertisement for 'Otto Dill' featuring an illustration of a person working with a machine. The text describes the machine's capabilities and provides contact information for the distributor.

Advertisement for 'K. S. Muthiah & Co., Silk House, Benares City.' It promotes silk products and provides details about their business and location.

Advertisement for 'అమృతార్ణవ అవతేనామము' (Amritharnava Avatana Mathamamu). It describes the benefits of the text and provides information about its availability.

Advertisement for 'మలయ చందనము' (Malay Chandanamam). It features an illustration of a person and describes the quality and uses of the sandalwood.

Advertisement for 'R. K. Nathan & Co., Triplicane, Madras.' It lists various goods and services offered by the company, including books and stationery.

విశ్వవిద్యాలయము

(రైతుకు విజయము)

ఇటలీ

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు

ఇటలీ బహుమానము

సంధి స్వాతంత్ర్యవిషయమున వ్యాసములు.

ట్యూరింగ్, జనవరి 8:— ఆదివారమునా ఉత్తరమున ప్రతినిధులకు ప్రత్యక్షమున నొసగుచు మిలానునందలి సాలాజొనద్ద ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిట్లు చెప్పిరి. — మిత స్వయముగ నేలేంది ఇట్లు బహుమానములను నొప్ప మిలాను గా గౌరవించుచున్న నేను వ్యక్తికరింప జాలను. మిలాను ప్రజల యాదరణను పొందినట్లు చెప్పిన గౌరవమును ప్రతి వచ్చునదింతవర కేదియు లేదు. ప్రతినిధి కీ తెలియజేయుచు నా కన్నుల కుప్పలకు నిండుచున్నది. ఏలన నా యాదరణోత్సాహము వాని వ్యాసములనుండి యుట్టినదనియు నే నెఱుగుదును. నేను వానియొద్ద నెట్టి భావములను గలిగియున్నానో అట్టి భావములే వాని ముఖములందు నేను గమనించుచున్నాను. ఆ గౌరవమునే నేనేక ప్రతినిధిగ వచ్చితిమో అట్టి అమోకా జేయుట యెడల నాయును వారికిగల స్నేహవాత్సల్యములను జూపించుచున్నది. నీచపునంధిని గాక మహావీరులను సంగి సమకూర్చుటకు మనమందరమును గలసి వినిచేయుటయునదియు ఇదియే నానుభవోద్దేశమునను మిలానుకు నూచింపవచ్చు ననుకొనియెదను. ఇతరులకు ప్రపంచ మంతక మహావికాసవాతావరణమును గ నుండజాలదు. అది అసంభావ్యములగు చిన్న రాష్ట్రములతో విడిచివేయు కాగలదు. ఈ స్వల్పరాష్ట్రములు అన్యోన్య దురణము నలననే సభ్యులుగ నుండగలవని అవి తెలిసికొనకలయును. ఆయుక్తములను గ్రహించుటలసి యున్నది. ప్రపంచాభివృద్ధి పాశ్చాత్యముగ నెరవేరవలయు నను నూచనము ఇదివరకే గన్పించినది. మిత విశ్వసించి తేములతో మిత వర్తన చేయజాలరు. అట్లే మిమ్ము విశ్వసించుట దేశములతోడను మిత వర్తన చేయజాలరు. మన మిప్పుడు చేయవలయు ప్రతికర్మమునకు విశ్వాసము మూలమిదియు. ఈ యాదర్శములు ఇటలీవానికి గూడ నున్నవని తెలిసికొనటంకేనియు సంతోషించుచున్నాను. ఈ మిలాను మహానగరము నందలి జనలందఱి కట్టి యాదర్శములను నే నెఱుగుదును. అందులను యికవిదా నింక నెక్కువ శక్తివృత్తాంతములతో ప్రజాశాసనరీత్యము నేను వ్యాసించునగరమున కేగగలను ఇందులకు నేను వ్యాసించునగరమున నన్నియుచున్నాను.

మాతాపితరులకు కుమార్తావ్యయము నొసగుట.

జెనోవా, జనవరి 7:— మాతాపితరులకు సంఘము వారికి మిలానునగరమున ప్రత్యక్షమున నొసగుచు విల్సనుగారిట్లు చెప్పిరి. — ఇటలీదేశమునందలి పాపముల నొందిన మిత నా వ్యాసించునగరమున సామర్థ్యాన్ని తెలుపుచున్నాను. మా వ్యాసించునగరమున అందులకు నొచ్చి ద్రోహములతోంది ఇతరుల దెప్పిడిట్టి వికారము గలుగకుండ జేయగలమంత వరకును చేయవలయునను ప్రత్యక్షముతో మావారి యుద్ధమున ప్రవేశించిరి.

స్వాతంత్ర్యోత్సాహము.

మిలాను జనవరి 8:— విల్సనుగారిట్లు చెప్పిరి:— మాజేతమునందు మాలో నేనేకత్తున్నది. కాని యుద్ధమును గూర్చి మాకందల కొకేమభిప్రాయమున్నది. ఆభిప్రాయమే మే మి మహావ్యాసించునగరమున నింతకాలమువర కేకీర్తించి యున్నామి. మిలానునందు మాకుగల సుప్రఖ్యాతములకు గాగలము. బలవంత పెట్టవలయును నున్నది. దానంతేని నిజము సాధ్యముకాని స్వాతంత్ర్యోత్సాహము మాత్ర మట్టి కాదు. స్వాతంత్ర్యవర్తిత స్థితిగలుగుట దిలకింపుడు. అది యెంతవరకు మాకుగలదో తెలియగలదు. స్వాతంత్ర్యోత్సాహమును, స్వాతంత్ర్యోత్సాహమును సామర్థ్యమున స్వాతంత్ర్యమును విడుచు నెట్ల పుట్టును స్వాతంత్ర్య సామర్థ్యమును వ్యక్తపరచుచుండును.

ట్యూరింగ్ ను కేగుట.

ట్యూరింగ్, జనవరి 8:— ఇప్పుడుగూడ అధికారులను పౌరులను విల్సనుగారి విశ్వోత్సాహముతో నాడు

రింది. ఆసమయమున పునర్జన్మము మేమును నచ్చుటేనేనియు ముఖ్యము వీరందఱును పునర్జన్మమున విల్సనుగారిని గారనించి జేయుక మించియుండు పునర్జన్మము సాంఘికసభల తీర్మానములను వారికర్పించిరి.

ఇటలీ యభివృద్ధిని గోరుట.

ట్యూరింగ్, జనవరి 7:— ఫిక్ హోల్స్ క్లబ్బు వారి దావా నెక్కి అచ్చట కూచి అసంభావ్యములను సభ్యులకు ప్రెసిడెంటుగారు గంభీరముగా వ్యాసించిరి:— “ఇప్పుడు నెరవేరవలయున్న సంధివల ఇటలీ కశ్యంత ఆనందాతికము లానగూడునని నేను వ్యాసించునగరమున విశ్వసించుచున్నాను.”

విల్సనుగారి విశ్వవిద్యాలయమున వ్యాసించు.

ట్యూరింగ్ విశ్వవిద్యాలయమున నుపన్యసించుచు విల్సనుగారిట్లు చెప్పిరి. “నేనాతమాగ్గును ననుసరించి మహాభివృద్ధిని చింతించుచున్న రసభూమి ప్రదర్శనములు జూపి తమ పాఠములందు శాశ్వత వ్యాసించునగరమును స్థాపించునపుడు నా మహానగరము ప్రభుత్వ భావములను గ్రహించి ఏకైకము నెన్నుకును విదర్శించుటలసి ముందరటికే పట్టము నెన్నరచిరి. అందులను నేను విశ్వవిద్యాలయముతో స్నేహము జేయు నెద వివిధజాతుల బంధించు వాటివలననే అట్లానర్పితి నని తలంచెదను. మనము సంధినిగోరుటలో నేమివాంఛించుచున్నారము? మానవులందఱొక విధమున వాటినింపగలిగి, ఒకేవిధము గుభావముల నొంది, ఒకేవిధమున ఉద్దేశమును గలిగి యుండవలయునని కోరుచున్నాము. ఆనగా స్వజాతి ప్రజల ప్రేమించుటయే గాక మానవజాతివందల ప్రేమించి వ్యాసించునగరములను మహావిషయములను గూడ ప్రేమించవలయును. కట్టకడపట వారిట్లు చెప్పిరి:— జ్యూనియరుల విశ్వవిద్యాలయములకు తమ భావమునందలి మానవుల వ్యవస్థను చేయుటకు వినియోగించుట చాలనిచారకరము. ఇట్టి అసమానములను ఆచరణమున విముక్తచుగట్లు చేయుట ఇటలీ విశ్వవిద్యాలయములకు తక్కిన విశ్వవిద్యాలయములకు బూనవలసి యున్నది.

ట్యూరింగ్ ను విడుచుట.

మిలాను, జనవరి 8:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నేటిరాత్రి మిలాను విడిచిరి. ఈదినమున జరిగిన మహా విచారణకార్య మెన్నడు నిదివరకు జరిగియుండలేదు. ఆభ్యర్థులందఱొకవ్యాసము గానించుటకు వేదిక నెక్కిగా ప్రజలు మాపిన యుత్సాహమునకు మేరలేదు. పిమ్మట విల్సనుగారు ట్యూరింగ్ ను కేగిరి. అచటగూడ వేలకొలది పాశ్చాత్యజాతులతోని మిలానులోవలె సత్కరించుటకు తగిన యేర్పాటులు జేసిరి. పాశ్చాత్యుల కావ్యాసములు మొదలకు వాటి కెల్ల నాదినము నెలపు ఈయనదేను. కార్మికుల స్వస్థ్యములు సంధివర్తన కాలమున పరిశీలించుట నని విల్సనుగారు మిలానునందు చెప్పిరి. ఆపుడు వారి చెప్పిన ఉపన్యాస మంతయు ట్యూరింగ్ దినపత్రికలన్నిటను ప్రచురింపబడినది. అందులను చాల మార్పు గలిగెను. పురపాలకసంఘమునాని చేసిన గౌరవమునకు వారిట్లు చెప్పిరి:— మిత నాదేశములకు కూర్చి చెప్పిన సంకులన్నియు వారికి భూమిని మునుగా నేను గ్రహించెదను ముఖ్యము సంయుక్త రాష్ట్రములు యుద్ధమున తీరకుండుట నాప్రకము. ఏవత్తును వ్యాసము మో తెలియవలయునను వారిట్లు చేరలేదని చెప్పింతు నీయే లేదు. మరి యేమన, యూరపురములందులకు వారు ప్రవేశించు ఆహ్వానించినవరకు లేదు. అందుచే వారు కొంచెము చుసరిరి. కాని యుద్ధము వెచ్చువెచ్చు ముగులుకు జూచి ఈ యుద్ధము కేవలము యూరపు సంబంధమైనది కాదనియు, మానవజాతివందల సంబంధించినదనియు గ్రహించి, యుద్ధముభివృద్ధినిగూర్చి అందు ఆయుద్ధములపడి వారి యుద్ధమును ప్రవేశించిరి. ఇట్లు ప్రవేశించుటకు వారికి యుద్ధముగ నుండెను. మొదటిసారియు వారు మిలానునందు చే యభిమానము చూపుచున్నది. అంతరము సమయమునాది వారు తమ స్వస్థ్యమును విమర్శించు జేర్చిరి. సంఘముందరము బయట గూడ వేలకొలది జనము మూలముగూడ ప్రెసిడెంటు మాట్లాడుచుండ విడిగిరి. అంతకు నతడు దాదా నెక్కి ఇట్లు చెప్పెను. ట్యూరింగ్ ను నగరమునాగా! పౌరభాగ్యకరలారా! ఆమెికా సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రజలు ఇటలీ ప్రజలకు వందన

ముల నొంది తమల కక్షల జేయుచున్నాని నేను తెలుపవచ్చితిని. ఇటలీ పౌరులలోని మహానగరములకు వారి వందనమును తెలుపుచున్నాను.

పిమ్మట ఫిక్ హోల్స్ క్లబ్బువారు ప్రెసిడెంటుగారి కాతీభ్యము నొసగిరి. అతడప్పుడెట్లు చెప్పెను. “నిజమైన ప్రజాస్వామ్యప్రజల యభ్యర్థుల రక్త మిప్రజలలో ప్రసరించుచున్నట్లు నాకుతోచుచున్నది. మిత మాలో కొందరికంటె యుద్ధములకు నెక్కువకష్టములను నమ్ములకు బొందిరి. మిలానులో మిత కష్టము నొంది ధనమును ధారపోసి నో యూగించింపుడు ఆతకు తెగు మిట్టలతోగాదు. ఇంచొకటి పీడింపబడినా అది మును ఆగించింపుడు. మిత మితములకుక ఇటలీ, సంయుక్త రాష్ట్రముల కీర్తికాంత లెన్నడును విడుదలగూడదు. నిశ్చయముతో నట్లనే దినములను గడపుచు వచ్చిరి.” చిరగమవారిట్లు చెప్పిరి “ఇది మహాపారిశ్రామికనగరము. మిత ప్రభుత్వసభ్యులు పాశ్చాత్యుల నగరమును క్షాంతియు వారేసంధిని బిడ్డించువారనియు మిత భావించుకేము. సంధిని రక్షించుట మేము కాదు. మిత ప్రభుత్వమునందలి మాకులన్నియు వర్తకులయి యుద్ధమున ముగిసి ఎవరు ప్రపంచపు వ్యాపారమును చేయుచున్నారో వారే ప్రపంచమునకిది అవృష్టములు పరిశీలించుచున్నాను. అందుచే నే మన మశ్వస్య స్నేహమున మెలగవచ్చు వాధునిక జీవితాభివృద్ధి వరకట్టిక వారచురుము. మిత రూపపుర నమ్మక వానితో వర్తకమును చేయ జాలరు. మిత మిమ్మె యాపురు నమ్మక వానితోడను వర్తకము చేయజాలరు. విశ్వాసమే వర్తకము యొక్క ముఖ్య పాదము. విశ్వాసమే వారి ఆయువుగట్లు. అవ్యాసములకు చునప్పము వ్యాపారమును జేయుట. జేతమునందెను వెట్టుబడి నొక ఆధికము గ వెట్టెవరో వారి ప్రాబల్య మధికముగ నుండుటావశ్యకము విశిష్టముల వెట్టుబడి యొంతక జేతమునానికి గచ్చుకో అంతక వ్యాపార బల్యమును వెచ్చుట తప్పదు. అందులను వెట్టుబడిని వెట్టు పద్ధతియు విశ్వజిత పద్ధతియే యని తెలియదగును. సంధిని గానించుచున్నట్లు మేము పూర్తిముగ కేరచున్నాము. అది సాంతముగ కొనసాగించుటకు మిత రచట చున్నాను.”

జెనోవా కేగుట

జెనోవా, జనవరి 8:— విల్సనుగారు మట్టిని స్మారక చిహ్నమునందలి నుపన్యసించుచు విల్లు చెప్పిరి:— ఈవిద్యము ముగిసి విలుమనపుడు నాకు చాల సంతోషము గలుగుచున్నది. ఈ సమద్రమున కావలియొద్దను మేము మట్టినిగారి జీవితము కెంతేయు గర్వించుము. వారి చరిత్రమున నేకీధ వింపిలి చునియే మా తలంపు. ఆ మహాభివృద్ధి యాదర్శ సార్థము తన సర్వస్వమును ధారపోసినో ఆయాదర్శముల నెరవేరుటకు నేను వా యునుకీర్తనని జూపుచున్నందుల కెంతేయు సంతోషించుచున్నాను.

జెనోవా పురపాలక సంఘమున వారిట్లు చెప్పిరి:— జెనోవా ఆమెికాదేశముల స్వాభావిక పుణ్యక్షేత్రము. ఆమెికాకును జెనోవాకు ననేక సంబంధభాంధవ్యములు నున్నవి. మాజీనికమును, మా యుజ్జీనమును ఈనగర మునందెయే లభించినవనిగూడ చెప్పదగు సంబంధములుగూడ నున్నవి. మానవజీవితము తన జన్మక్షేత్రమునందె యెన్ని మారులు త్యాగవంతముగ నుండునది యు దెలిసికొను కెంతేయు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు.

కొలంబను స్మారక చిహ్నమునందలి వారిట్లు చెప్పిరి:— ఆమెరికాను కనిపెట్టి కొలంబను గారు ప్రపంచమున కెంతేయు మహాపాకార మొనరించిరి. తమతోడి ప్రజలందఱును స్వాతంత్ర్యము నొందగోరుచు, ప్రపంచమునకిది బాటుగ స్వేచ్ఛును బొందవలయు స్వాతంత్ర్యోభి మానవలగు జయలభ నిరసనయొగ్గమై అతడు పడిత్రయకు ఆమెికా సార్థకము చేసెనని నిరూపింపగలంతుల కమెికా యొలేనియు గర్వపడి సంతోషించగలగుచున్నది.

పాశ్చాత్యు, జనవరి 7:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు మరలిరచ్చిరి.

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషు వ్యాపారము.

లండను, జనవరి 7:— వార్తాసంఘమువారి లెక్కలం దిట్లు తెలుపబడెను:— 1918-వ సంవత్సరమునందు దిగుమతుల మొత్తము 1319838591 పౌండులు. 1917-వ సం. మన దిగుమతుల మొత్తము 1064164678 పౌండులై యుండెను. 1918 సం. న ఎగుమతుల మొత్తము 498473085 పౌండులు. 1917 సం. మన ఈ మొత్తము 527079746 పౌండులై యుండెను.

సిన్ ఫ్యూను సభ్యుని శిక్షించుట.

లండను, జనవరి 7:— పార్లమెంటు సభ్యులు, సిన్ ఫ్యూను పక్షమున జేరినవారైనగు నిత్యముగా దుర్బోధక మగు ఉపన్యాసము నొసగి సభ్యులు అధికారులమీద తీవ్రగ బ సమయము చిక్కినను చంపవలసినదనిపోత్సహించినందుల కారమాసముల కఠినశిక్షను విధింపబడిరి.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు.

లండను, జనవరి 7:— హాల్స్ ప్రభుత్వ గారి అధ్యక్షత క్రింద 1917 సం॥ మన శిక్షణులబడిన ప్రభుత్వ సంస్కరణ విచారక సంఘమువారు సంస్కరణములగుట్టు తమ సిఫార్సు లను వెలుపుతు తమ రిపోర్టును ప్రకటించిరి:— మంత్రివర్గ నిర్మాణవిధుల విషయమున రాజకీయ తీవ్రములను కట్టకడ పట పార్లమెంటుకు బంపుటమందు మంత్రివర్గమువారు తీర్మానింపవలసియుండును, పార్లమెంటువారు నిశ్చయించిన విధమున ప్రభుత్వనిర్వహణమువై వారధికారము గలిగియుం డును. ప్రభుత్వమున నన్నికాఖలతో డ్వాటును, నియమ వర్తక మును మంత్రివర్గమువారే చూచుచుండవలసి యుండును. ఈ విధులు నిర్వహింపబడుటకు బహుశః 10 మంది సభ్యులుగల ఒకచిన్నమంత్రివర్గము శిక్షణులవలెను. ఈమంత్రివర్గమువారు చాల తీవ్రమగు సమాజేత మగుచుండవలెను. అత్యంత విష యములను కేసులుగా పరిష్కరింపబడుట వారికి తత్సంబంధ విషయములను పూర్తిగా సకాలమున నెఱిగింపచుండవలెను. తమ తీర్మానములతో సంబంధముగల మిగులతో మంత్రివర్గ మువారు స్వయముగా కలసి చర్చింపవలెను. ఆయాకాఖల విషయమున తాముజేసిన తీర్మానములు సక్రమముగా జరుప బడుటలు చూచు విధానము మంత్రివర్గమువారి కత్యంత నందవలెను.

సివిలు సర్వీసులో శ్రీమతి నియమించు విషయమున శ్రీమతి నిదిజిజ్ఞాస నియమింపబడినందున రాజకీయ విషయ మున నిశేషజ్ఞానమును అనుభవమును, మాతృభాషమును అల వడ లేదనియు, వీరిలో కొన్ని పురుషులకింకను శ్రీమతికే అధికముగా నవ్వయించునని యనియు రిపోర్టుచేయుటలెల్లముడెను. ఇతర సిఫార్సులందు పరిశోధించేసి, రాజకీయమంత్రి నూత్రములను నిర్ణయించుట కొక పరిశోధనామంత్రివర్గము శిక్షణులవలె ననియు సంఘమువారు కోరిరి. వివిధ కాఖలకు పనిని పంచువయమున సక్రమవిధాన ముండవలెననియు పర స్పరసంబంధము లేకుండ కాఖానిధిజనము చేయుట మంచిన కాదనియు సంఘమువారు తెలిపిరి. కొన్ని కొన్ని కాఖల పనిని పరిశీలించుచుండుటకు పార్లమెంటు ఉపసంఘములను నియ మింపవలెననియు, ఆర్థికకాఖలను డే ఉద్యోగవిషయమునను, నాకరులవిషయమును, మాతృద్యోగులను జేర్చుకొను విషయ మును పరిశీలించి పనిచేయుటకు ప్రత్యేకోద్యోగులకు నియ మింపవలె ననియు చాన్సులరు పనిని స్వదేశాంగమంత్రికిని అతని కిని మరల పంచి చాన్సులరుగల ఎక్కువపని తొలగింపవలె ననియు సంఘమువారు సిఫార్సుచేసిరి.

బ్రిటిషువారి పెద్ద యుద్ధనౌకలు

లండను, జనవరి 7:— హుకునాక నిర్మాణము పూర్తి కావచ్చినది గాని దొరలనమువారు మాత్ర మింకను ఈవిషయ మును తలపలేదు. ఏప్రిలవరకు దీనికి మించిన యుద్ధనౌక లే నేలేదు. అది 894 అడుగుల పొడుగు గలిగి 15" ఫిరంగులను మోయగలుగును. టార్పెడోబలను నుండుగనులవలన ఆ సాయము కలుగకుండ దానికోక కవచ మువర్చబడును. గంట కు కనీసము 40 మైళ్లవరకును నడుచును. దానిని కట్టుటకు 8,250,000 పానులు కట్టవలెను. ఈ మాదిరి నౌకలు మరి మాడు నిర్మింపబడుచున్నవి.

కార్మికదక్ష ప్రాతికూల్యము

లండను, జనవరి 7:— పార్లమెంటులో సభ్యులుగా నున్న కార్మిక ప్రతినిధులు కార్మిక కార్యనిర్వాహక సంఘ మువారును సమాజేతమై కార్మికులు పార్లమెంటు ప్రజలసభ లో ప్రాతికూల్యమునే కోరవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ తీ ర్మానముకు సభలో సెక్కురమాత్రమే ప్రతికూలుగా నుం డిరి. పార్లమెంటు సభ్యులగు కార్మికుల కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు ఆదేశము గారి విధ్యక్షునిగను జేర్చుకొని సాధ్య శూనిగను నియోజించిరి.

ఒక మరణము.

లండను, జనవరి 7:— నకలూ రచనమున ప్రఖ్యాతురా లైన మిస్ మెట్టిల్లాదేధాం ఎడ్వర్డుస్ అనువామే మరణించె నని ప్రకటించబడింది.

ప్రాశ్న

నీచువరము.

పారిసు, జనవరి 8:— వరదలు మిక్కిలముగానున్నవి. నగరమున కల్లుపు ప్రదేశమున కన్న మందరములు నీటిలో నున్నవి. ఆ నీటిని యంత్రములవలన తోలించుచున్నారు.

సంధిసభ కార్యక్రమము.

పారిసు, జనవరి 7:— జనవరి నెల 18-న జేరిన చరిత్రాంధ్రముగను. అపుడు ప్రభుత్వోద్దేశములు మితిమీరినది తేజములవిజేతమంత్రిమును అలాంటివిచేయ బాధ్యుడారణచేసిన ప్రవాహముకార్యక్రమము 18-న జేరిన ప్రారంభమును. శత్రు దేశములను త్వరితచింత సకలదేశముల ప్రతినిధులనుసభకురచ్చె దరు. విజేతము. డక్షిణము నెండకు ప్రతినిధులు రాకలసినదియు వాయువ్యారణచేసెదరు. ప్రాన్సు బ్రిటను అమెరికా ఇటలీ జ పాన దేశములకు చెరిగినరు ప్రతినిధులందరినీ తెలుపబడినది. ప్రాన్సు దేశమునకు ప్రతినిధులు గా జేమెస్కో ఫిషెయగార్లును మరొకందరును జేర్చెదరు. సైనిక విషయములను గూర్చి తెలు పుటకు మార్షలు ఫాకుగారు ప్రత్యేకముగ శోరబడుదురు. జైల్లులను సెన్సియా గ్రీను రుషియా పోర్చుగలు దేశములకు చెరి ఇద్దరును జిక్కినవానికి చెరి యొక ప్రతినిధియు నుండునని తోచుచున్నది.

కర్మలు

యాస్కెల్లుగారు.

న్యూయార్క్, జనవరి 7:— కర్మలు తియ్యెనోర్ యా స్కెల్లుగారు జిహ్వితితులవై ఒకర క్తవించువు నిజముగాజే మర జించెను. వాం నిదురించుచుండగా మరణము సంభవించెను. దగ్గత సెన్సునులేగు. మరణమునకుండును రెండుదినములును వారు అత్యుత్సాహముతోను ఆరోగ్యముతోనుండిరి. యువై టెడేజేట్టునందంతటను అతని మరణమువలన గలిగిన చింతను అతనిరాజకీయమిత్రులును శత్రులును అందఱును సమానముగా తెలిపుల్సి. అంతి ఆకస్మికమరణము వాషింగ్టనునగరపౌర జనమునకు విస్మయము గలిగించెను. యాస్కెల్లుగారి గౌరవాధ్య ము ప్రధానాచార్యులస్థానమును, కార్యగ్రామసభయు నిలిపిజేయు బడిను. జైట్ వాన్ నుండెను, ఇతర ప్రభుత్వసంబంధము లం దును, యుద్ధకాలమీదను పతానములు సకమెత్తన కట్టుబడి ను. యాస్కెల్లుగారుంటుండువారి కోరికవై ఆంత్యక్రియలు బహి రంగముగా జనపబడవు.

జిన్నా

బెర్లిన్ నగరమున బోల్షెవిక్కులు.

బెర్లిన్, జనవరి 8:— బోల్షెవిక్కు బలము స్వాంతా యుద్ధమునుపామగ్నినకళలుచుకొనెను. రాత్రియంతయు జైల్లిన విప్రులందు నొరుజరిగెను. జనవరి 7 న జేరిన అలెక్షాండర్ ప్లాన్కు అచి స్థానమున నుహాప్రదర్శకములు జరిగినవి. హెర్ ఎకారె అనునదిడు తత్కాలమునకు ప్రధానపురుషు డుగ నున్నాడు. ప్రజలు తిత్తతమ పనులకు బోగూడదనియు, ప్రభుత్వర్థమువారు రాజీనామా నీయవలె ననియు ఇటీవల జైల్లనుండి వచ్చిన తంలివార్ తెలుపుచున్నది.

ప్రధానిధి సహాచరించుచుండి బోల్షెవిక్కు బలము పాఠద్యోగబడి నదియు, జనవరి 6 న జేరిన బోల్షె విక్కులు పోస్టాఫీసు వాక్రమించుకొని రనయు ప్రాంశ్చర్యు జేటగు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జాతీయమహాసభ యొన్నికలు.

లండను, జనవరి 8:— స్వాధ్యక్షువారి బలము చేరుటకు ముందు బెర్లిన్ నుండి వచ్చిన తంలివార్ యుం నిట్లు చెప్పబడి నది:— నగరమంతయు జాతీయమహాసభ ఎన్నికల సంబంధ మున నున్నది. అధికసంఖ్యాకులగు సాంఘికవాదజలము దినదినమును బలతరుచుచున్నది. సెంట్రలిస్టులను చురుకుగ పని చేయుచున్నారు. జాతీయమహాసభకు భగ్నులు చేయుట కు తీవ్రవాదులు ప్రయత్నించుచుండుటచే ఆయత్నములను సాగకుండ చేయుటకు సాంఘికవాదజలము సాంఘికవాదు లకే తరువాట్ల నిచ్చుటకు కలవలసియుండిరి.

హిందెస్థర్లు మఱల వచ్చుట.

లండను, జనవరి 8:— ఒకదాని కోక దానికి సంబంధము లేని వార్తలు వచ్చుచుండుటచే బెర్లిన్ నుండి నితిగతులను వెలిసికొనుట కష్టముగా నున్నది. నిన్నటిపాడు ఇంతకంటను దీప్రముగా నున్నదనియు, ఆ నేకవందలమంది పోరుగును హతు లైనవారనియు ఇటీవలివార్త తెలుపుచున్నది. విల్ హెల్ముస్ ప్రాసీఅనుపురమునకు చిన్నిపోరులు జరిగెను. అచ్చట బోల్షెవి క్కులు విదేశకార్యాలయమును మట్టజేంచిరి. నిన్నటిరాత్రి ప్రభుత్వముచారు తాత్కాలికముగా నైనను స్థితులును తమ వశమునకు జేర్చుకొనిరి. హిందెస్థర్లు బెర్లిన్ ను నగరముల ప్రవేశించెనని ఒకవార్త తెలుపుచున్నది. ఇవరలు లూడెక్ డార్పు స్థానమున సేవాధిపతిగా నుండిన జనరలు గ్రోవరు అనునతడు తాను బెర్లిన్ ను వాక్రమించుట కష్ట నీయవలె నని ప్రభుత్వము వారిని గోర 40 నవ్వు స్థలములగు పటాలములు కాంటిని మఱల నెంకొల్పుగలుగు నని చెప్పెను.

బోల్షెవిక్కుల పణములు.

కోవెన్ హేగను, జనవరి 8:— ఫ్రాంకోస్థుకుండి ఈ క్రింది తంతివార్తవచ్చినది:— జనవరి 6 న జేరిన బెర్లిన్ నులూ చాన్సులరు మందరమునందు ఒకయుద్ధపథ జరిగెను అందు సోవి యటు నిర్వాహకకర్తములును పాల్గొనెను. స్పెల్లాగను (బోల్షె విక్కు) బలమును పూర్ణముగా నణచుటకు ప్రభుత్వమువారు సర్వోత్తే నుపయోగింపవలె నని సభయందు నిశ్చయించుటలెను ప్రభుత్వసేనకు హెర్ నోస్కి అనునతడు మాఖ్యానిరతిగా నియమింపబడినా. ఈసేనకు మోటారుబండ్లవై బెర్లిన్ నుకుభ్య భాగమునకుబంపి చాన్సులరు మందరమునంద నిడియున ట్లేర్పు రుదలజేను. స్పెల్లాగనువర్తముచాన్సో రామభావములు సబ్బు టకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. కోవెల్ హెల్ముస్ ప్రాసీ పురమున 100 గజముల యెడలగు రెండుపక్షముల సేనలను విడిసి యుద్ధమునకు సిద్ధముగా నున్నది

స్వాధ్యక్షువారి ప్రకటన.

పారిసు, జనవరి 8:— డెస్టార్స్ ఆకస్థలమున స్వాధ్య కను బలమున ప్రధానపురుషులగు హెర్ నోస్కూ హింబు లు హెన్స్ అనువారు తామె జయించితిమనియు, రష్యా దేశమున నున్న ప్రభుత్వమువంటి ప్రభుత్వమే యేర్పఱుపబడె ననియు ప్రకటించిరి.

జనరలు లూడెక్ డార్పు.

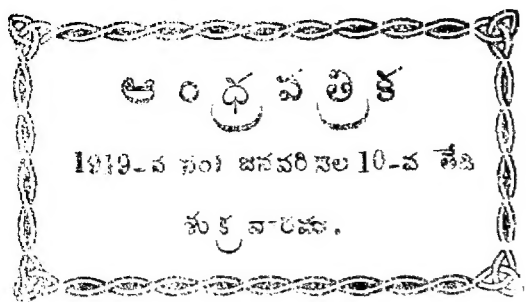
పాకునో, జనవరి 7:— జనరలు లూడెక్ డార్పు దక్షిణస్వీడెనునందు నున్నానియు, అతడు మారుచేరుపెట్టు కొని ఫిన్నిషు సంజేతక వ్యసభ్యుని (ఎరస్టు టిల్టస్) విడుద లును చాల్చి యుండెననియు నమృతగివారినండి తెలియ వచ్చెనని డేజుస్ నిప్టర్ అనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది

బవేరియా ప్రశాసనత్తాకము.

ఆంస్టర్డాం, జనవరి 8:— బవేరియాదేశమున ప్రఖా సత్తాక మేర్పఱుపబడి ఆ దేశము జర్మనీ సంయుక్తరాష్ట్రా ములలో నొకటిగ చేయుటలెని బెజేయును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఒక్క పార్లమెంటుసభయే యుండును. అందరి కిని సమానముగ ఎన్నికస్వాధ్యక్తి యుండును. ఈ స్వాధిం క్రియతో ప్రజలను పార్లమెంటుసభకు తమప్రతినిధుల నెన్ను కొందురు. సంఘబలము ననుసరించి ప్రాతినిధ్య ముండును. 20 ఏండ్లకువైబడిన వయస్సుగల వారందఱును నొట్టనీయ అధికారము గలిగియుండురు.

బెర్లిన్ నుశిథి.

కోవెన్ హేగను, జనవరి 8:— బెర్లిన్ నునందు సంకుల యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెనని బెర్లిన్ నుండి మ్యూనిచ్ కే తెలి పోనవార్తవచ్చినది. అన్ని కార్యములుగా సాదబడుచున్నది. స్వాధ్యక్షుబలమువారు రనేకమందరములను పట్టుకొనిరి. స్వాధ్య కను పక్షమునకు చెందిన వేలకొలది జనులును, ప్రభుత్వపక్ష మువారును సాయుధులై ఏధులలో మూగుచున్నారు. అనేక స్థలములందు తుపాకులను గాల్పుటజరిగెను. వందలకొలది జను లు నగరమును విడిచి పారిపోవుచున్నారు.

ప్రాస్తవ్యుని

మదరాసు పరిపాలనానివేదికమున, రాజకీయ స్థితి వర్ణించబడినది. ఈ వర్ణనము, ఇండియన్ లిటిల్ రిపబ్లికన్ యొక్క వాగ్దానము వలననే వెలువడినది, నాశ్వర్యపడ నవసర ముండదు. కాని, రాజకీయవత్తుము లన్నిటి గూర్చియు, నిష్పక్షపాతభావము గల బట ప వలసిన, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వా రిట్టి నివేదికను ప్రచురించుట మాత్రము, వింత యగు చున్నది. ఏ రాజకీయ సంస్కర్తయు, ప్రజల మనముల వ్యాకులపరుపని భావములను కృత్రిమముగ వారిలో బ్రవేశపెట్టజాలడు. రాజకీయ సంస్కర్త చేయున దెల్లను, ప్రజలమనములలో దాండవమాడుచుండిన భావములను ప్రస్ఫుటపరచి, దాని కొక రూపము నొసగుట మాత్రమే. ఈ భావములన్నిటయందును అంతర్భూతమగు ముఖ్యసూత్రము నాతడు ప్రతి పాదించగలడు. అంతయు కాని, అభూతకల్పనల వాతడు గావించి, వాటిని ప్రజలలో వ్యాపింపజేయ గలుగుననుట సత్యదూరము. స్వరాజ్యాంగోభసము బిసెంటుగారితో జనింప లేదు. స్వరాజ్యమంత్ర మును, దాదాభాయి నారోజీగారే యుపదేశించి యుండిరి. అంతకు పూర్వము గూడ నీయాదర్శము ప్రజలమానసములలో తాండవమాడుచునే యుం డెను. ఇందు వివరీత మెద్దియు లేదు. ప్రజలు తా మా పడుచున్న యిబ్బందులను పూసగ్రుచ్చి నటుల, అనేకవత్సరముల నుండియు కాంగ్రెసు సభలలోను తదితర రాజకీయసభలలోను వ్యక్తి కరించుచునే యుండిరి. తీర్మానముల గావించు చుండిరి. విజ్ఞాపనల సంపుచుండిరి. ఫలితము మాత్రము మృగ్య మయ్యెను. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానము క్రింద, రాజకీయాభివృద్ధి కవకాశము లేదని, నానాటికి స్పష్టపడెను. దేశా భివృద్ధికి, స్వపరిపాలనాప్రజాశక్తి ముఖ్యసాధన మని, ఎల్లరకు కరతలామలక మయ్యెను. ప్రజ లలో వ్యాపించిన యీ భావమునే, బిసెంటుగారు తమ సహజవాగ్ధితో వెలిబుచ్చిరి. కత్రికలలో విపులపరచిరి. బిసెంటుగారు గాని మరె యే రాజ్యాంగసంస్కర్త గాని, ప్రజలలో నవివరకే బీజరూపమున లేని భావములను వారిలో జొప్పించి రనుట, స్వభావవిరుద్ధము.

స్వరాజ్యోద్యమమును దేశహితైకబ్రాహ్మ జేతరోద్యమమును ప్రజలలో వ్యాపించిన సూతన భావములకు బాహ్యవిహ్నులు. క్రియకు ప్రతిక్రియయుండుట సహజము గాన, స్వరాజ్య ప్రతిహేద్యము మీ సమయమునందే నుదయించుటలో విపరీత మెద్దియు లేదు. ఈ బాహ్యవిహ్నులనే ప్రభుత్వము వారు మూలకారణములుగ పరిగణించుటచే, నివే దికయందనేక ముసందర్భవాక్యములు వెలువ డెను. స్వాతంత్ర్యము సాధనమని జన్మస్వత్వము. స్వాతంత్ర్యోద్యమ ముండుచే, నశించునది గాదు. ప్రతికూలోద్యమ ముండుటగాక, దుర్బంధగుర మయి నది. కావుననే, స్వపరిపాలనోద్యమము దినదినాభి వృద్ధి గాంచుచుండి, ప్రతికూలోద్యమ ముపుడే జీవించినది. ఈ యుద్యమమునందు కృత్రిమా వస్థ యధికముగ గాన్పించుటచే, విశేషకాలము

నిలువకున్నది. అధికారులు, ప్రారంభముననే స్వపరిపాలనోద్యమమును హృదయపూర్వకముగ నాదరించినచో, దేశాభివృద్ధి సక్రమముగ కొనసాగెడిది. అటుల గావించక, నిరోధముల గల్పింప బ్రయత్నించుటచే, ఉద్యమము ప్రవతించెను. గాక, సత్యరాజివృద్ధి గూడ గాంచెను. త్వరలో నాంగ్లేజాధికారుల దృష్టి నాకర్షించెను. ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానపాప్యము, మెసపోతుమీమా గందరగోళముతో, తేట తెల్ల మయ్యెను. ఏ భారతీయ సంస్కర్తయు వెల్ల డింప సాహసించనివిధమున, మాంటాగూగారి భి కారవ్యవస్థలోపములను పార్లమెంటుసభలో తీవ్రవాక్యములతో వెల్లడించిరి. ఆంగ్లే ప్రజలదృష్టి యంతటితో భారతరాజ్యాంగసంస్కరణము వంకకు దిరిగెను. బిసెంటుగారి నిర్బంధావస మెంతటి యశాంతికి కారణమయ్యెనో వారికి మనోగత మయ్యెను.

ఈ చిహ్నముల నన్నిటిని బాగుగ పరికించియే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యంగీకారము బడసి, బిసెంటుగారి నిర్బంధావస మును రద్దుజేసిరి. అంతటితో అశాంతి దగ్గెను. మాంటాగూగారి రాశించిన శాంతి వాతావరణ మేర్పడెను. ఇక్కార్యము జరుగకయున్నచో, ప్రజ లలో నెట్టియుద్దేశభావము వ్యాపించియుండెడిదో యూహింప శక్యము. ఈ సందర్భముల నన్నిటి గమనింపక, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు భార తీయ ప్రభుత్వమువారి చర్య నాక్షేపించుట వింతగ దోషకమానదు. బిసెంటుగారి పలుకుబడి భారతీయ ప్రభుత్వపు చర్యచే, హెచ్చు గాలేను. నిర్బంధావసము మూలముననే, విశేషముగ హెచ్చెను. దేశములో నిర్బంధావసము గూర్చి జరుపబడిన యసమ్మతి సభలు కృత్రిమముగ గావించబడిన వనుట, నిజము కాదు. ఆసభలు ప్రజలలో సహజముగ పొంగి పొరలిన భావమును వ్యక్తపరచెనే గాని, వేరుగాదు. ప్రజలలో భావోద్దేశ మితోయించుటకు, మొయిలు జిప్సీను పత్రికల నిరంతరదూషణము ముఖ్య కారణమనుటకు సందియము లేదు. ప్రభుత్వమువారి వ్యతిరేకమండలించి యుండినచో, విపరీతవర్ధితు లేర్పడక పోయెడివే. బ్రాహ్మణనిరోధోద్యమము గూర్చి పరిపాలనానివేదికమున, సంశ్లేష్ట చూపబడెను. కాని, ఈ యుద్యమనాయకులును, యూరపీయును సంఘమువారును, రాజకీయ సంస్కర్తలను బ్రాహ్మణులను యిచ్చవచ్చినటుల దూషించుట కవకాశము గలుగుటచేతనే, స్వపరిపాలనోద్య మము తీవ్రదశ జెందెను. లేబరు యుద్యమమును, హూంబాలు కక్షమువారు లేవదీసి రని దెలుప బడినది. కాని, రాజధానియందంతలను పెచ్చు పెరిగిన లూటీలకును, కూలీల సమ్మెలకును, ఆర్థిక వర్ధితులే ముఖ్యకారణము లని, నాయకు లెలు గెత్తి చాటినను, ప్రభుత్వము వారు మాత్రము రాజకీయాంగోభసమే ఎట్టి యశాంతికిని కారణ మని సరిపెట్టుచున్నారు.

దేశరక్షణనైవ్యము నేర్పజుటలో మాత్రము బిసెంటుగారు కారణభూతులయి రని, ప్రభుత్వము వారంగీకరించుట భావ్యముగ నున్నది. కాని, హిందూ మొదలగు జాతీయవాదపత్రికలు, చందా దారుల నాకర్షించుటకు, తీవ్ర భావములను ప్రచురించుచుండె ననుట, మిగుల ననుచితము. హిందూపత్రికాధిపతికి చక్రవర్తి గారు చేసిన సన్మానము జూచిన, నివేదికా సూచన లభోహ లని వెల్లడి గాగలదు. ఈ సూచనలే నిజమని యెంచినను, తీవ్రభావములపై ప్రజ లభిలాష జూపుచున్నారనియు, అందుచే వాటిని సంశ్లేష్ట

పరచుట అధికారుల ధర్మ మనియు, గోచరింప గలదు. అట్టి సిటిల్, ఇండియా ప్రభుత్వపు చర్య దూరదృష్టితో గూడుకొనియుండె ననుటకు సంది యము లేదు. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయ మీ నివేదికయందు గలదు. “ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమ సందర్భమున, భేదాభిప్రాయములు విశేషముగ ప్రబలెను. ఈ విభేదములు రాజ ప్రతినిధి మాంటాగూగార్లు ను ద్రాసు నకు విచ్చేసినపుడు తీవ్రతగాంచె” నని యీ నివే దిక దెలుపుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమవాదులు స్వపరిపాలనమున కెన్నడును విముఖులుగ లేరు. ప్రభుత్వమున, ఆంధ్రోద్యమముగూర్చి కొన్ని యభో హలుద్భవించినను, అవియెల్లను క్రమక్రమముగ నమసిపోయెను. ఇపు డీయుద్యమ ముఖభారతీయ కాంగ్రెసు మహాసభవారిచే గుర్తింపబడినది. ఆంధ్రోద్యమమేసూత్రములకు ప్రాముఖ్య మొస గెనో, కాంగ్రెసు సభ గూడ నట్టి సూత్రములనే యవలంబించుచున్నది. ఈ వత్సరపు సభ దేశ భావలక్ష్యసాధన మొసగినది. ఆంగ్ల భాషావాసన లేని, రియతులు జాతీయమహాసభలో పాల్గొనిరి. ఆంధ్రోద్యమము జాతీయోద్యమమునకు భంగము కలిగించుటకు మారుగ, దానికి పుష్టి నొసగు చున్నది. పరిపాలనానివేదికము ప్రస్తుత రాజ కీయ స్థితిని విశాల దృష్టితో పరికింపలేదు. స్వపరిపాలనోద్యమము విఘ్నముల దాటి త్వరలో సఫలము గానున్నది. అపుడు పరిపాలనా విధానమున క్రొత్తమార్పు రాగలదు. ఈ మారు వెలువడెడి పరిపాలనా నివేదికము, ప్రజాశయ ములయెడ సానుభూతి జూపుచు, స్వపరిపాలనోద్యమ నిజస్థితిని వెల్లడించి, యుత్సాహమును పురి కొల్పు నని విశ్వసించుచున్నారము.

విల్సనుగారు: స్వాతంత్ర్యముపై ప్రేమ

విల్సను గారు యిటలీ దేశములో నొసగిన యువన్యాసములు, వారికి స్వాతంత్ర్యముపై నెంతటి గాఢానురాగము గలదో తేటపరచుచున్నది. వారి భావములు సంధిసభలో నెంతవర కంగీక రింపబడునో చెప్పజాలము. కాని, స్వార్థము విడిచి ప్రపంచజాతు లెల్లను యీ యాశయముల నంగీ కరించినచో, ప్రపంచమున నానందము, సౌఖ్యము నొలలాడుచుండును. వారిచ్చిన యువన్యాసముల సంగ్రహము రూటరు తంత్రీవార్తలలో గాన నగును. మిలానులో వారిటుల జెప్పిరి:

“ప్రపంచమునందెకమీద, పెద్ద సానా జ్యము లుండనేరవు. స్వల్పజాతులే విరివిగ ప్రబలె దరు. వీరి నన్నిటిని బంధింప గలిగినవి, అన్యోన్య స్నేహ సహకార భావములు మాత్రమే యని యూహింప నగును.”

స్వాతంత్ర్యోత్సవముల గూర్చి వారు దెలిపిన ఈ క్రింది భావము సువర్ణాక్షరములలో లిఖింప దగినది.

“మోటుబలము నెల్లప్పుడును జయింపవచ్చును. కాని స్వాతంత్ర్యశక్తిని జయించుట దుర్లభము. స్వాతంత్ర్యపు చారిత్రను పరికించిన, తత్కార్య శూరు లెల్లప్పుడును, స్వాతంత్ర్యమును జూపి ప్రజాక్షేమము కొరకు తమ స్వలాభమును విస్మరించినటుల కరతలామలకము గాగలదు. ఇది మిగుల మనోజ్ఞదాయకము.”

అమెరికావారి సంగ్రామమునందే ప్రవేశించిరో, విల్సనుగారి టిలుల దెలిపిరి.

“అమెరికావారు, యుద్ధారంభమున సంగ్రా మమున ప్రవేశింపలేదు. యూరపు వివాదము లలో తాము పాల్గొన నిష్టము లేకుండుటయే

యందులకు ముఖ్యకారణము. కాని, ఈ పోరాటము రానురాను యూరపియను సంగ్రామము నుండి, ప్రపంచ సంగ్రామము క్రింద మారినది. ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యమును, మానవ విముక్తిని చేకూర్చుటకై, అమెరికావారి సంగ్రామమున ప్రవేశించక తప్పదయ్యెను."

ఇట్టి యాదర్శము తెంతవరకు సఫలమగునో జూడవలసి యున్నది. విదేశీయ వర్తకుల పెట్టుబడిచే, ఏదేశమైనను స్వాతంత్ర్యము నెటుల కోల్పోవునో విల్పముగా రిటుల వ్యక్తీకరించిరి.

"కరస్పృహకానమే, వాణిజ్యభివృద్ధికి ప్రాణము వంటిది. అనుమానము అన్యోన్య వైషమ్యములు వాణిజ్యమును నాశనము నాచించును. ఏ దేశమైనను, విదేశీయవర్తకుల పెట్టుబడి మూలమున, స్వీయాప్రాముఖ్యము కోల్పోవును. విదేశపు ధన మేతెంచుచున్న కొలదియు, విదేశీయుల పలుకుబడిగూడ హెచ్చుననుట నిశ్చయము. అందుచే, ధనపు పెట్టుబడి, అన్యదేశములను స్వాధీనము చేసికొనుటకు మార్గముగను "

సామ్రాజ్యవాదులు వైవాక్యముల గుర్తించెదరుగాక. దేశీయమహాజనసభ ఈకారణముచేతనే హిందూదేశమున కార్థిక వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యము లవసరమని గోరినది. మ్యాజిసిగూర్చి విల్పముగా రిటుల నుడివియుండిరి.

"మ్యాజిసి జీవితము గూర్చి మే మెంతయు గర్వపడుచుంటిమి. అతని ప్రతిభయందు మేము గూడ పాల్గొనుచున్నటుల పరిశీలించితిమి. ఆమహామహుని జీవితాశయములను కొంతవరకైనను సఫలము నాచించుటయందే నాశక్తిని వినియోగించుచున్నాను."

ఇట్టి యున్నతాదర్శపేరితులగు, విల్పముగారి కోర్కెలు సఫలమగు గాక యని, భారతీయులెల్లరు గోరెదరనుటకు సందియము లేదు.

సామాన్యభాషాసభ.

ఫిల్లీలో జరుపబడిన సామాన్యభాష సభాకార్యక్రమమును వేరొకచో బ్రకటించుచున్నారము. సభాధ్యక్షులగు వి. పి. మాధవ రావు గారు సామాన్యభాషావ్యాపకమున గల కష్టములను భాగగ వివరించిరి. ఆంగ్లభాష సామాన్యభాష గా జాలదని యిప్పుడనేకు లంగీకరించియే యున్నారు. దేశభాషలలో కెల్ల హిందీభాషయే సామాన్యభాష యగుట కెక్కుడవకాశమున్నదనుటకు సందియము లేదు. ఉర్దూ హిందీభాషలకు పోలిక విశేషముగ నుండుటచే, హిందీభాష హిందువులకు మహమ్మదీయులకు గూడ సులభముగ దెలియ గలదు. ఉత్తర హిందూస్థానమున, హిందీభాష సామాన్యభాషగా నిదివరకే వ్యాపించి యున్నది. అందువలననే, యీవత్సరపు కాంగ్రెసు సభలో నొసగబడిన హిందీ యువవ్యాసములు సభ్యులలో నుత్సాహము పురికొల్పు గలిగెను. దక్షిణదేశవాసులలో గూడ ననేకులు హిందీభాషను సులభముగ గ్రహించగలరు. కాని, సామాన్యభాష, దేశభాషలను నిర్మూలించ గూడదు. వివిధదేశభాషలు, వృద్ధియగుచుండవలయును. ఏ భాషాప్రజ లాభామామధుర్యమును గ్రోలి యానందించెదగు. సామాన్యభాషతో ప్రజాసామాన్యమున కంతగ నవసర ముండదు. భారతదేశ మంతటితో సంబంధము గల, వాణిజ్యపరులకును, రాజకీయ సంస్కర్తలు మొదలగు వారికిమాత్రమే విశేషావసర ముండును. ఆ కారణమున వేర్వేరు దేశభాషల నిర్మూలించి సామాన్యభాషావ్యాపకమునకు గడంగుట, లాభకరము గాదు. అట్టి కార్యము సాధ్యమును గాదు.

అయ్యది వివిధజాతుల ప్రత్యేకవ్యక్తత బోగొట్టి వారిని జీవనరహితులుగ జేయును. ఇటులనే సామాన్యలిపి గూడ, వేర్వేరులిపులను నిర్మూలించునదిగ నుండగూడదు. ప్రతిభాషాసంఘమును తన భాషావాఙ్మయము సభివృద్ధిపరచికొనుచు, భారతీయైక్యతకొరకు సామాన్యభాషాభ్యసనము నాచించుట శ్రేయస్కరము. భారతజాతీయుల దేశజాతీయత ప్రబలము, సాంఘాతిక జాతీయతయే, హిందూదేశమునం దిదివరకు ప్రబలియుండెను. ఇకముందును ప్రబలి తీరును.

డాక్టరు నాయరుగారి ప్రయత్నములు

తమ ప్రయత్నము తెంతవరకు కొనసాగెనో, మెయిలు పత్రికా ప్రతినిధిగో డాక్టరు నాయరు గారు ముచ్చటించిరి. వారి సంభాషణ వలన, నాయరుగారి ప్రయత్నములు సఫలమగుట కవకాశము లేదని తోచుచున్నది. హిందూదేశమునకు సంగ్రామసేవను గుర్తించి తగిన సంస్కరణముల నొసగవలయు ననుభావము వ్యాపించియున్నదట. ఈ భావము నాయరుగారి ప్రయత్నముల కనుకూలమౌచు జాలదు. ఈ దేశమున కేతెంచిన పిచ్చుట మాంటాగూ సంస్కరణములకు ముందుకు బోవువారనేకులు గలరని, నాయరుగారు గ్రహించిరి. వీటికన్న వెనుకకుబోవు నాయరు పక్షపాతులత్వపుసంఖ్యాకులని, వీరిపుడైనను గ్రహించెదరుగాక. ఇక హిందూదేశమునుండి ఆంగ్లదేశమునకు వెడలిన పత్రికాధికతుల గూర్చి తమ కెట్టి విశేష సమాచారము దెలియ లేదని, నాయరు గారు పలికిరి. ప్రతి పత్రికయందును, భారతీయ పత్రికాధికతుల గూర్చి సమాచారము తెలుపబడెను. వారికి చక్రవర్తి మొదలు తక్కుంగలవారెల్లర నుండియు, సన్మానము గలిగెను. ప్రతి ముఖ్య పట్టణమునకును, వారు గొంపోవబడిరి. ఆకాశ విమానమున వారిని గొనిపోయి నైనికాధికారులు వారికి లండను నగరము సంతను జూపిరి. రూబరు పంపిన తంత్రీవార్తలలో వారికి జరిగిన సన్మాన ముపూర్వమని చెలువబడెను. ఇట్టిస్థితిలో నాయరుగారి వాక్యముల కెట్టి విలువ యుండును? మరచితిమి. వీరిని భారత పత్రికాధికతులలో నొకరుగ ఆంగ్లదేశాధికారు లేల పిలువలేదో?

నూతనసంస్కరణములు

ఆంగ్ల ప్రభుత్వ మంత్రివర్గమునం దెట్టి మార్పు లవసరమో విచారించుటకు హజ్జేను ప్రభువు గారి యధ్యక్షత క్రింద నొక సంఘము నియమింపబడియుండెను. ఈ సంఘమువారు తమ సూచనల నిపుడు బ్రకటించిరి. సంగ్రామ సమయమున, కొలదిమంది సభ్యులుగల ప్రత్యేక యుద్ధ మంత్రివర్గ మొకటి యేర్పడి, సర్వాధికారము గలిగి యుండెను. దాదాపుగ నీ వద్దతివైననే, వదిమంది మంత్రులు గల ప్రత్యేకమంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయవలయునని, ఈ సంఘమువారు సూచించిరి. కార్యనిర్వాహక మంతయు వీరి హస్తములందుండును. సివిలు సర్విసుతో స్త్రీలను జేర్చికొనక బోవుటచే, నూతనాశయముల కవకాశము గలుగుట లేదని, యీ సంఘమువారు స్పష్టపరిచిరి. దీనినిబట్టి, ప్రభుత్వమును నడుపుటలో, స్త్రీలు గూడ అర్హులైన మిగిలిన దాక్రమింప గలరు. ఇంకను ననేక క్రొత్త మార్పులు సూచింపబడెను. ఇవి ఎంతవర కవలంబించబడునో చూడ వలసి యున్నది.

లేబరుపక్షపు ప్రాబల్యము

లేబరుపక్షపు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, తమ పక్షపు పార్లమెంటు సభ్యులు ప్రభుత్వప్రతి కూలురుగ బనిచేయవలయునని తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము వలన, లేబరు పక్షమువారు ప్రస్తుత కొయలిషను ప్రభుత్వముతో సభ్యులుగ నుండుటకు ఏ యుండదు. మే మిదివరకు దెలిపినటుల, సంగ్రామ పరిస్థితులచే, కొయలిషను పక్షము విజయము నొందినది. కాని, పునర్నిర్మాణసమస్యను పరిష్కరించుటలో, యూనియనిస్టులతో నిండియున్న కొయలిషను పక్షము విజయము బడయు నని, యూహించజాలము. కొలదికాలములో, లాయరుజూర్జిగారి ఉదారభావములకును, యూనియనిస్టుల సంకల్పబలద్వైక్యతని సంఘర్షణ ముదయింపక తప్పదు. అట్టి సమయమున, ప్రతి కూల పక్షము వహించుచున్న లేబరు పక్షమునకు విజయము లభించువని విశ్వసించన దుచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

ప్లేగు:—నేను నగరమున ప్లేగుకేసు లేమియు లేనది కాన్పించెను ఆరోగ్య శాఖాధికారులు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

జింతా క్యాలెండరు:—1919-వ సంవత్సరపు జింతా క్యాలెండరు యన్. వైస్రాయ్ కంపెనీ వారిచేత కార్యస్థాపన కంపబడినది. ఇది మిగుల కందముగ ముద్రింపబడినది. దానిని వందనములతో నందికొనుచున్నారము.

సర్. రవీంద్రనాథ థాకూరుగారు:—వీరు నిన్నటి సాయంకాలమే తొగునూరుకు వెడలెదరని, సాయంకాలము వెంటనే వైపున వద్దకు వెడలి, ఆకాశంబు లైతిరి వెడలిపోయిరి. నేటి యుదయపు బండిలో, రవీంద్రుడు తొగునూరునకు వెడలె నని తెలియుచున్నది.

నిమ్నజాత్యుద్ధారక సంఘము:—చాళిశేట కటపాడాపిథిలోని నిమ్నజాత్యుద్ధారకసంఘపు పగటి పాఠశాలయందు ఆదివారము పగలు 8 గంటలకు స్వామిబ్రహ్మసంధము, ఎం. ఆర్. జంబునాథంగారు సర్వమును గురించి యువస్వసించెదరు.

చతురోపాధ్యాయ సోదర సంఘము:—ఈ సంఘమువారి మొదటి సాంవత్సరికోత్సవము తేల్చి ఆదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు గోకేట మందిరమునందు జరుగును. వి. పి. వాడియా గారు "సాంఘిక సేవ"ను గురించి యువస్వసించుదురు.

తిరుప్పావై శాస్త్రమరణ సమావేశము:—మార్గి నెల మొదటి తేది మొదలు శ్రీరంగనాథ స్వామి వసంత మంటపమునకు ఎదుట స్థాపింపబడియున్న కాకమాన్ ఆదికేశవులు కెట్టి గారి చాటిలో జరుపబడుచున్న తిరుప్పావైలో ముప్పదవది యగు పాశురమును పాడి శాస్త్రమరణసమావేశము జరుపబడును.

అభివందనములు:—ఈమధ్య మదరాసునందు జ్వరములచే బాధితులగుచుండు వారికి వైద్యసహాయము చేసిన ఆముత్తేంద్ర భిషగ్నశ్రీ డాక్టర్ టి. ఆర్. యతిరాజులు నాయుడు గారిని గౌరవించుట కొకసభ తేల్చి ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పురకేవాకమునందలి దివానుబహదర్ కలరల రామానుజం శ్రేష్ఠిగారి యున్నతవిద్యాలయమునందు జరుగును. ఆసమయమున డాక్టర్ గారికి ఎం. రంగనాథ మొదలియార్ గారు బంగారుపతకము నిచ్చి సత్కరింతురు. వారిష్టర్ ఈ అత్యుత్తముర్తి వి. ఎ. గారు సభాధిపత్యము వహింతురు.

మెయిలు స్త్రీమరు:—గతనెల 8 వ తేదిని జూంబాయి నుండి బయలుదేరిన మెయిలు స్త్రీమరు 'దింద్యారా' ఈ నెల 1 వ తేదిని నురక్షితముగా లండను నగరమును చేరినది.

బొంబాయిలో మిక్కిలి గొప్పనమ్మకట్టు

75000 మంది సమ్మెకట్టిరి.

20 యంత్రకాలలు మూయబడినవి.

9 వ తేదీన 75 వేలమంది పని మానివేసిరి. పాఠాలు

పాఠశాలలనుగూర్చి పేటలలో కలిసిపోయి, స్టాండ్లను, క్రాను, సెంచర్లీ, టెక్స్ట్రైలు, సామాను, మూర్తీ, న్యాయాధిపతి మున్నగు సుమారు 20 యంత్రకాలలు మూయబడినవి. యంత్రపుభాగమును మోచిపోవలెనని కోరి వారము రోజులక్రితము క్రానుయంత్రకాలల పనివాండ్లు జేయుచుండి సమ్మెకట్టిరి. అన్ని యంత్రకాలలవారును ఇప్పుడు సెలవు 100 15 కి వంతునభోగమునుచ్చుచున్నారు. 25 వంతున నియంత్రలను క్రానుపనివాండ్లు కోరిరి. అందులకు యజమాను లంగీకరింపవలెనని వారు సమ్మెకట్టిరి. సోమవారమునాడు క్రానుపనివాండ్లు స్టాండ్లను యంత్రకాల వద్ద చేరి అచటి పనివాండ్లను దెబ్బబెట్టి కొట్టి పని మానివేసిరి.

ఉద్యోగులకు కొట్టుట.

పిమ్మట వారెండు యంత్రకాలల వారును క్రాను కరీం బాయి యంత్రకాలలవారు చేరి ఆ యంత్రకాలలలోని ఉద్యోగులకు కొందరిని బలముగ కొట్టిరి. కరీంబాయి యంత్రకాలల సీం మాద్యారమును కూలబెట్టిరి. 11-వ తేదీన, సమ్మెకట్టినవారు టెక్స్ట్రైలు యంత్రకాలల మొదల కేగిరి. 9-వ తేదీన ఆ యంత్రకాలలలోని పనివాండ్లు గూడ పని కేరలేదు. పిమ్మట తక్కిన యంత్రకాలల పనివాండ్లుగూడ పని మానివేసిరి. 9 వ తేదీన వారందరూ పని మాని అన్ని యంత్రకాలల కడకును పోయి కిటికీలపై రాళ్లు కుచ్చి అడ్డులులను పగుల గొట్టిరి. 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పెక్కవేలమంది కలజ్జును బట్టుకొని కొనినోరు యంత్రకాలయొద్ద చేరియుండిరి. టెయిలరుగారికి తలమీద పెద్దగాయము తగిలినది. పెట్టిటు యంత్రకాల కాకలివానికీగూడ గాయము తగిలినది. పోలీసుకమిషనరును ఉద్యోగులను పోలీసుదళమును ప్రాద్దననుండియు అచటనుండి అల్లరులు జరుగుతుండజేయ ప్రయత్నించుచుండిరి.

యజమానులపథ.

యంత్రకాలల యజమానులును కమిషనరును కలిసి ఆలోచించిరి. పనివాండ్లను కోరెదకో మాట తెలియదు. వారు వెంటనే పనిలో చేరి, వారికోరికలను తెలిపినయంత్రకాలల యజమానుల సంఘముగా రహస్యముగ నాలోచించెదరని యజమానులు చెప్పిరి. ఆరేగిగా యంత్రకాలల గోడలకు ప్రకటనపత్రికలు లగికింప నిశ్చయించిరి.

మిక్కిలి గొప్పనమ్మె.

ఇంత పొచ్చు సంఖ్యల పనివాండ్లిదినర కన్నకునేక కాలము సమ్మెకట్టలేదు. 75-85 యంత్రకాలలలో పని నిలిచిపోయినది. ఇందులకు పెద్దవాటాలధర 100-కి 50 వంతునను చిన్నవాటాలధర 100 కి 10 వంతునను తగ్గినది. సెంచరీయంత్రకాలలలో మొదట కలవా కారణము కలిగి పని తెలియచున్నది. పనివాండ్లు సరిగ యజమానులకు తమకోరికలను తెలిపిన సమ్మెకట్టినవారిన ఆకస్రమే లేకుండును.

తాత్కాలికవిరామ సందర్భమున అన్ని యంత్రకాలల వారును అంగీకరించిన రీతిని పూర్తితీతము నిర్బుటయే గాక సెంచరీ యంత్రకాలలలోని టెక్స్ట్రైలు పనివాండ్లుగ ఎక్కువ భాగమును గూడ నిర్బుటకలన నీకలవాము కలిగినది. 9వ తేదీన సెంచరీ యంత్రకాలల పనివాండ్లు సమ్మెకట్టినది. రూఫివార్త తెలిసినది. పనివాండ్లు మాపర్చుకుట తెలుపక ఏజెంట్లకు వాగిరి. ఏజెంట్లు విజ్ఞప్తి సూపర్వైజులవారై రాతల నెరి. మరియు పని వాండు పి వెంటనే పనిలో చేరవలెనని విజ్ఞప్తియొడ విజుతదనిరి. వారల్లు పనిలోనికి రావలెనని పనివాండ్లను బహిష్కరించి కొలుపులు మూసివేసిరి. తురితిగా కలవాము పార్లెంట్మెంట్మెంట్.

తొందరలు కలుగకుండజేయుట.

పనివాండ్లు చాలామంది 9 వ తేదీన పోలీసు కమిషనరువద్దకు పోయి తాము సమ్మెకట్టెదమనియు తొందరలు కలుగకుండ జేయుట తమ ముఖ్యోద్దేశ మనియు తెలిపిరి. వారు కలవరమును కలిగించుటలేదు. వివాదముగ సెలవునను సందురలె నడుమకొనుచున్నాడు. కొని లక్షమంది పనివాండ్లు పనిమానివేసినందుయే ప్రధానోద్దేశమునకు కారణముగా నున్నది. నుకాణములు మూయలుగా తెరువబడినవి. ఎవరును భయపడుటలేదు. సేనల సహాయ మునరము లేదని తలపెట్టినది. ఇంతవరకు కమిషనరు సేనల సహాయమును కోరలేదు. కొన్ని యంత్రకాలలవారు సమ్మెకట్టుట కంగీకరింపలేదు గాని తక్కిన వారి బలవంతమునకు వారికోరేరి.

వృత్తాంతములు

మొయిల టపాటు:—బొంబాయినుండి వనంబరునెల 8-25-28 దేశంబరు 3 తేదీలను పంపబడిన టపాలు ఈ నెల 4-వ తేదీన ఇంగ్లాండును వచ్చెను. దేశంబరు 16-వ తేదీ టపాలు కూడ చేరినవి.

మొయిల పరిశ్రమ:—ఇంగ్లాండునుండి వచ్చుట ఈ నెల 11-వ తేదీన బొంబాయినుండి బయలుదేరు నగ్గయి నాకగా పరిశ్రమగారు బయలుదేరుటకు బొంబాయికి వెళ్లిరి. మూడునెలలచట నుండి మరల వచ్చెదరు.

అయ్యుర్యేయూనాని మహాసభ:—సర్వకారతాము చేసిన యూనాని మహాసభ మార్చి నెల మొదటి వారమున 3 రాచిలో జరుగును. ప్రవర్తనముగూడ జరుగును. అయ్యుర్య వైద్యప్రభములును ప్రాచీనవైద్యశాస్త్రసాధనములును గూడ ప్రదర్శింపబడును.

సంధివేడుకలు:—సంయుక్త రాష్ట్రములందు లక్ష్మీ నగరమున మహామృతాబిషాగ గాన మందిరమున సభ జరిగినది. ఆసభకు జ్యుడీషియల్ కమిషనరు కర్నూలు లూయిసు పూర్వముగా రధ్యక్షత వహించిరి. సంధి జరిగిపిమ్మట సత్కారము జరుపుటనుగూర్చి వా రాలోచించిరి. కొన్ని వేడుకలను జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. తాత్కాలికసంఘమును ధర్మ సంఘమును భవనంపాదక సంఘమును ఏర్పరచిరి. లభించిన మొత్తమున సర్వభాగమును వాడధర్మములకు వ్యయపరచ నశ్చయించిరి.

ఒకపాపాత్ముని కొట్టుట:—ఛాంబూరులో గోసే సుమల వ్యాపారముజేయు దేవికుంకంపెనీ మేనేజరు చెల్వంబరడు నతడు 9వ తేదీన 28 వ తేదీన తన మక్కల తీసికొని క్రీడామిడ్లగామముమీగుగా చేటుకు వెళ్లుచుండకొందరు యువకు లతని వెంటబడిరి. కొన్ని యూరవక్కల తని మక్కలపై బడెను. అతడు మక్కలలో నొకదానిని చంపెను. అంతట నాగ్గురు మహామృషీను గునుకు లతనిని కొట్టిరి. అతనికి గాయములు తగిలినవి. ఛాంబూరు సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు ఈ కేసును విచారణ చేయుచున్నారు.

పోలీసువారికి బహుమతులు:—ఈనెల 9 వ తేదీన కలకత్తా పోలీసు యుద్యోగులకు 14 గురికి గవర్నరుగారు పతకముల నొసగి వారి నభినందించిరి. కలకత్తా పోలీసువారి పాధ్యక్షులు చాల పొచ్చుగా నున్నది. వారు గుర్కాబ్దలప నానింపకుండ సామ్రును కాపాడుటయే గాక వారితో పోరవలసి గూడ నుండెను. వారికి కష్టము లనేకము లున్నవి. వారిని తిప్పువారికి మరల్లు నాకర్నములగూడ చాల గలపుగాన నిట్టి బీరుదములను బడసినవారిని లక్ష్యమునం గుంచుకొని ఇతరులగూడ ప్రరత్తింపవలెను. వారాన్నములకు కవులై చెను దారి బడక ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ప్రజలయొక్కయు గౌరవమును బడయదగు పని గన్నరుగారు కుడిచిరి.

ఒక మానవత్వపురాణ:—బొంబాయిలో గ్రేసులూ యును, తిల్యులూ నిండనీయుతుని రవరెండు పొయ్యిలను నతి దు సడివెనని ఆమె ఆతనివై కేసుజేసినది. 8 వ తేదీన విచారణ జరిగినది. ఫర్వాది పత్రికలకాదు. ఆమె కెప్టును పొల్లగు అనునతని యింటికి వెళ్లుమంకు పని జూలై 9 వ తేదీన ఒక సభలో ముద్దాయి నుడివెనని ఫిర్మాన్ తెలిపెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషిననెను. కొందవదను జరిగి పిమ్మట ముద్దాయి యాత్మదాపణ తెలుపుట కుభయవ్యాయవారును రాజీనామా చేసిరి. న్యాయాధిపతి ఆ గీకరించెను. ముద్దాయిన్యాయ స్థానమున బహిరంగముగ క్షమాపణగారి ఆమె సకర్తవినన నెట్టిలోపమును లేదని స్పష్టముగా తెలిపెను. ఆతనిని నిను దలజేసి ఫిర్మాన్తో నీ ప్రవర్తనను నిర్దష్టమని స్పష్టమైనదని న్యాయాధిపతి నడిపెను.

పరిశోధనములు పెట్టియుట:—ఇటీవల కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి పరిశోధనములు పెట్టియైన విషయమును విచారించుటకు సర్ అసోసేష ముడ్రిగారి ఆధ్యక్షత లింద సొక సుభు మేర్పరపబడినది. వారు విచారణ చేసిరి. ఈ విషయమున మేము కొంతలకు కరివెట్టాలకపోతి యని పొచ్చునుండి యొకరివేదికమును ప్రకటించిరి. రిజిస్ట్రార్ ఆ

ఎస్. కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు

హిందూతత్వీకా సంపాదకులగు ఎస్. కస్తూరి రంగ అయ్యంగారు భవమోక్షితుండి నిన్నటి యువయులు రాను నగరమునకు బయలు దేరిరి. రానునగరమునందు వారు మౌలగు రామనగరమురాజు గారి కోటలో ఒకరోజుండి రేపటి భోటు మొయిలలో బయలుదేరెదరు. ఎట్లుండి ఆదివారమునాటి యువయులు 7-40 గంటలకు వారు మదరాసునకు విచ్చేసెదరు. మార్గమధ్యమున కివంగం, పరమపుడి, మధుర, నేలము, తిరుచునాపల్లి, తంజవూరు, కుంభకోణము, మాయవరము, చెంగల్పట్టు, కంజీరముల పుజలాయాపాదేశములందు స్వాగతపత్రికలు లభించును. మదరాసు మహాసభనవనాను, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారును, నగోమురాలు లీగువారును, ఆంధ్ర ప్రజాసంఘమునానూ, మదరాసురాజధాని సంఘమువారును వైమననద్ద వారి కతిథిసత్కార యొరించి సామాన్య స్వాగత పత్రికలు నొసగెదరు. వారి సత్పరంధ్యముతో రావుబహద్రులు కలకల కణ్ణులుచెట్టియారు గారు. సభ్యులకు దీసికొనిపోయి అచటి సుదరాసుపూర్వవారాబ్రాహ్మణు లతని కోకపూర్వ మంభిము నప్పించు. పిమ్మట నా యుత్సవము బిడ్డి, నేపీరు సాయ గ్రుల బ్యా రా మాం టు రోడ్డు న కేగి అచటి చండి పేట యొక్క రోడ్డు నకు తిరిగి అట్లు మోచెక్కోడ్లల ననుసరించి వారిస్వగ్ధాము “ఫారముపాము” నకు గొంపోవబడుదురు. చిత్రాదీప్తిమయందలి నాయకులు కొందఱును, దేవస్థానము రోకాధిపతులును, మాంటురోడ్డు నందలి కొంగు వర్తకులును మార్గమధ్యమున పుష్పమాలాం కరణార్థ మాయా పుజితములందు నిలువలసినదని ఆదరణ సంఘమువారిని గోరిరి.

దక్షిణాఫ్రికాలో తోళ్ల వ్యాపారపుసంఘము.

ఈ నెల 4 వ తేదీ నీసభవా రొసరించిన మాస సభా కార్యక్రమమునుండి ఈ క్రింది అంశములు ముద్రితము.

2. ఫ్రెంచిరెడ్డు క్రానునిధి కొనగబడిన రూ.1,900ల విరాళమునకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు ఫ్రెంచి కాన్సలుగా రంపిన యంత్రము చదువబడినది.

4. శుభ్రము చేయబడిన చర్యముల యధికార మింకకు ఉండవలయునని ఇండియను మ్యూనిసిపల్ బోర్డువారంపిన ప్రకటనముతో మదరాసు డెప్యూటీకంట్రోలరుగా రంపిన కాగితములు చదువబడినవి.

5 మదరాసునుండి శుభముచేయుబడిన వచ్చు తోళ్లనుం దుకొనుటకు కొంతకాలాగా నంచుకొనుటకు గూర్చి మదరాసు హోంవర్క్ ఫెయిటు కాన్ఫరెన్సు కార్యదర్శిగా రంపిన ఉత్తరము చదువబడినది.

(1) ఎం కామదు మద్యగు సామేయ (2) మూలగు యామామసా స్నేహ (3) ఆబుల్ హసన్సు ఖాల్సీ సీ గాజీ గారలు మదరాసు దక్షిణాఫ్రికాలో ఉత్తర సంఘమువారితో నీయతేమును తెర్పించుట కొక సంఘముగా నియమింపబడిరి.

(6) చలువజేసిన చర్యములకు ఇంగ్లాండున కంపరన్సు నను కలకత్తా తోళ్ల వర్తకాధికారి అంపిసలేంతివార్తచదువబడినది.

(8) చర్యములకు మరల చలువజేయ నాసంభవమన్ను ననియు, వై నికోపరొ గార్డులు వారి చర్యములకు వ్యక్తులు ఎగురుతిచేయవచ్చు ననియు మదరాసు డెప్యూటీకంట్రోలరు గారంపిన లేఖ చదువబడినది.

వై నికోపరచ్చులు నెగురుతి చేయుటతో కొంత మందికే వై నెస్సుల నిమ్మట బాగులేదని ఆక్షేపించుచు, అట్టి వర్తకము అందఱున చేసికొనగలుగునట్లు కానింపవలసిన దను యుక్త సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఈ యసమృత్తి తీర్మానములు (1) ఇండియను మ్యూనిసిపల్ బోర్డు (వైసిడెంటునకును (ఫిల్లీ) (2) హైద్రాబాద్ కంట్రోలరునకును (కలకత్తా) బంపుటకు తీర్మానింపబడినవి.

శ్రద్ధములు పరీక్షింపుట ఈ దాసేన యును కాణములు. విచారణయందుగూడ వారు సంఘమువారికి తోడ్పడ నిరాకరించి రని కొద్దిమంది మరయుక నివేదికమును ప్రకటించిరి. ఎవరో కొందరు విశ్వవిద్యాలయమున కివభ్యాసని కలుగజేయు యుగవైకముతో పరిశోధనములు పెట్టియుగన్లు కేసినరెండు నివేదికములును గూడ వివరించుచున్నవి. ఈ నివేదికములు నె నెలుసభలో చర్చింపబడినవలెను పొచ్చునుండి నివేదికమున సంభరములు చేసినవారిలో నిద్రు అధికాంము లేకుండ సంతకములు చేసిరి. వారల్లు దేయరాదని యొక ఫిర్మానమును కొద్దిమంది నివేదికమును నిర్దుష్టపడెదగునని మరయుక తీర్మానము చుపపాదించబడినది.

క్రీ. శేషులగు బావ నరసింహరావువంతులు

అన్నతాంజనండిష్ఠి - బొంబాయి - మద్రాసు

Towards Peace.

(C)
(Reuter's Agency)
—10—

Great Britain

Functions of the Cabinet.

Employment of Women.

LONDON, January 7.
The machinery of the Government Committee under a chairmanship of Lord Haldane, which was appointed in 1917, has issued its report which recommends far-reaching reforms. With regard to the functions and procedure of the Cabinet, the Committee declare that the main functions are the final determination of the policy to be submitted to Parliament, supreme control of the national executive in accordance with the policy prescribed by Parliament and the continuous co-ordination and delimitation of the activities of the several departments of the State. For the due performance of these functions, the Committee recommends a small Cabinet, preferably of ten members, meeting frequently and supplied in the most convenient form with all information enabling it to arrive at expeditious decisions. The Cabinet should consult personally all ministers whose work is likely to be affected by its decisions. The Cabinet should have a systematic method of securing that its decisions are effectively carried out by the departments concerned.

As regards the employment of women in the Civil Service, the Committee report that the absence of any substantial recourse to women's services has hitherto deprived the public of a vast store of knowledge, experience and fresh ideas, some of which would for particular purposes have been far more valuable and relevant than those of men civil servants.

Division of Business.

Other recommendations include the establishment of a Research Ministry to undertake research work and to furnish a proper basis for policy. The report recommends a definite principle of distribution of business between the various departments and condemns watertight divisions of business between departments. It recommends the formation of parliamentary committees to watch the work of particular departments and also the formation in the Treasury of a separate branch to specialize in establishment work and study all questions of staff and remuneration and routine of business generally. It further recommends redistribution of duties of the Lord Chancellor, causing division of work between him and the Home Secretary, thus relieving the Chancellor of the present extraordinary measure of work.

Parliament.

Labour Party Official Opposition.

LONDON, January 7.
The joint meeting of the Executive of the Labour Party and Labour members of the Parliament passed a resolution with one dissentient voice in favour of the Labour party in the Commons becoming official opposition.

Mr. W. Adamson Re-Elected Chairman.

LONDON, January 7.
The Parliamentary Labour party has unanimously re-elected Mr. W. Adamson as chairman for the ensuing session. Mr. Clynes has been appointed vice-chairman.

Britain's Overseas Trade.

More Imports, Fewer Exports.

LONDON, January 7.
The Board of Trade returns show that in 1918 the imports were £1,319,338,591, as compared with £1,064,164,678 in 1917, and the exports were £498,473,069, as compared with £327,079,746 in 1917.

Obituary.

Miss Matilda Betham-Edwards.

LONDON, January 7.
The death is announced of the novelist Miss Matilda Betham-Edwards.

Britain's Great Warships.

"Hood" Nearing Completion.

LONDON, January 7.
Although no official statement has yet been made, it is understood that the British warship Hood is now nearing completion. She will be the largest fighting vessel in the world. She will be 894 feet long and will carry eight 15-inch guns. Her hull is being fitted with an outer cushion against which torpedoes or mines will explode harmlessly. She is expected to attain a speed of at least forty miles an hour. The Hood will cost £3,250,000. It is stated that three other battle cruisers of the same type are being built.

Sinn Fein M. P. Sentenced.

For inflammatory Speech.

LONDON, January 7.
The Sinn Fein member of Parliament, Mr. Sears, has been sentenced to six months imprisonment for delivering an inflammatory speech and inciting his audience to shoot the authorities when occasion arose.

Russia

British Force in Russia.

Not to be Increased.

LONDON, January 7.
Raurer learns that the British force in Russia has at present a ration strength of under 20,000. There is not the slightest intention of increasing it. On the contrary it is hoped that the force will be materially decreased shortly, and that those remaining will be replaced as soon as possible by men of the new Volunteer Army.

Civilian Militia's Triumph.

Proposed Coalition Government.

LONDON, January 7.

The "Times" learns from Warsaw that the Civilian Militia has overthrown the Government and arrested the members of the Cabinet, who are reported to have subsequently escaped. The object is to install a coalition which M. Paderewski favours. General Pilsudski, who escaped arrest, is conferring with M. Paderewski regarding the situation. Meanwhile mystery surrounds the whereabouts of the escaped members of the Cabinet.

The Bolshevik Advance.

Estonia's Appeal to Britain.

LONDON, January 8.

HELSINGFORS.—Estonia has requested Great Britain to despatch 20,000 rifles, 6 field batteries and ammunition for the same, urging their inability to withstand the Bolshevik advance without these supplies.

A Short Lived Triumph.

LONDON, January 8.

The "Times" learns from Warsaw that the success of the Coup d'etat was short-lived. The members of the Cabinet who were kidnapped have been discovered and freed. The occurrence has merely served to strengthen General Pilsudski's hands.

M. Trotsky Absolute Dictator.

M. Lenin Arrested.

LONDON, January 8.

COPENHAGEN.—A message from Moscow states that M. Trotsky has arrested M. Lenin, because the latter has been becoming too moderate of late desiring to form a coalition with the Government. M. Trotsky is now absolute dictator and intends to pursue a reign of terror.

France

Programme of Business.

Number of Delegates.

LONDON, January 7.

PARIS.—The opening of the proceedings of the Peace Conference has been fixed for January 13th, when the heads of Governments and Foreign Ministers of the Associated powers, will exchange views. As soon as agreement has been reached regarding the organisation, composition and procedure of the Conference the first sitting will be held probably about January 18th. It is believed that the representatives of all the States which broke off relations with the Central Empire, will be present that they will settle definitely the number of delegates each State will send to the Conference. It is confidently asserted that France, Britain, the United States, Italy and Japan will have five delegates each. France will be represented by M. Clemenceau, M. Pichon and others not yet designated. Marshal Foch by the unanimous wish of the Allies will be invited to express his views on the military problems. Probably Belgium, Serbia, Greece, Rumania and Portugal will have three delegates each, while the States which only broke off relations with the enemy will have only two.

Return to Paris.

LONDON, January 7.

President Wilson has returned.

The Seine Flood.

Foreign Ministry and Streets Flooded.

LONDON, January 8.

PARIS.—Owing to heavy rain the Seine is overflowing its banks. The cellars of the Foreign Ministry and lowlying streets are flooded and the process of pumping is in progress.

Germany

Bavaria a Republic.

Government's Announcement.

LONDON, January 6.

AMSTERDAM.—The Bavarian Government has issued a statement that Bavaria is a republic and a member of the United States of Germany. There will be a single Chamber Parliament elected on the principle of equal suffrage and proportional representation. All citizens over twenty years of age will be entitled to vote.

Gen. Ludendorff's Disguise.

LONDON, January 7.

STOCKHOLM.—The "Dagens Nyheter" learns from an authoritative source that General Ludendorff is staying in South Sweden. The Newspaper adds that he has adopted a fictitious name and the title of a Finnish Legation Councillor, Ernst Lindstrom.

Heavy Street-Fighting.

Spartacists' Successes.

LONDON, January 7.

BALE.—The "Frankfurter Kurier" reports that the centre of Berlin has been the scene of heavy fighting. The Spartacists forced their way into the Chancellor's Palace, whence they fired on the "Vorwaerts" buildings. Herr Eichhorn, with troops, has taken up a strong position in the Royal Stables. The Spartacists have mounted machineguns before the residence of the new police President. The Majority Socialists have appealed to the soldiers and workers to rise "en masse" in the defence of the new Republic. The Spartacist newspapers declare that the Spartacists are masters of the Reichsbank and barracks.

Spartacists Demobilisation Ruse.

A Rotterdam message reveals the Machiavellian policy of numbers of Soldiers' Councils in Germany, who have been secretly arranging demobilisation, so as to ensure

that a great majority of the remaining troops are imbued with the revolutionary spirit. Consequently, the German forces still under arms are largely Red Army supporters. This policy has been especially successful in Brunswick, where the Spartacists hold the reins of power, and are bringing great influence to bear on Berlin.

Socialist Ministers Resign.

Causes of the Outbreak.

LONDON, January 7.

AMSTERDAM.—A message from Berlin states that, owing to the Spartacist "coup" it is reported that Herr Ebert, Schiedemann, and Lansberg, the Majority Socialist triumvirate, has resigned. It is stated that the causes of the outbreak were the dismissal of the Berlin Police President, Herr Eichhorn, who is alleged to have been handling Russian money for arming the Spartacists and the breaking off relations with Russia by Herr Ebert. Herr Eichhorn has ignored his deposition and continues in office.

Truce in the Conflict.

Spartacists Accept Conditions.

LONDON, January 8.

A message from Berlin states that Herr Liebknecht and three others have been sent as Parliamentaries to discuss with the Government members the measures necessary to avoid further bloodshed. A state of truce has resulted, the Spartacists apparently accepting the Government's conditions, namely, disarmament of all persons except soldiers, immediate evacuation of all buildings, and the submission of Herr Eichhorn.

Street Fighting Continues.

Spartacist Occupy Post Office.

LONDON, January 8.

BALE.—A later message from Berlin states that the Spartacists have seized the arsenal at Spandau. Fighting continued in the streets of Berlin all night long. Gigantic demonstrations took place in the Alexander Platz on January 7th. Herr Eichhorn is for the moment master of the situation. Herr Liebknecht harangued crowds urging them all not to return to work and declaring that the Government must resign.

The "Frankfurter Zeitung" states that the Spartacists were eventually ejected from the Chancellor's palace. The Spartacists occupied the post office on January 6th.

Spartacists Capture Buildings.

Inhabitants Leave the City.

LONDON, January 8.

COPENHAGEN.—A telephone message from Berlin to Munich states that civil war has begun in Berlin. All banks are barricaded. The Spartacists have captured a great number of public buildings. Thousands of armed Spartacists, also Government supporters, are crowding the streets. Firing has started at several points, and hundreds are fleeing from the city.

Majority Socialists Gain Ground.

LONDON, January 8.

A message from Berlin despatched prior to the Spartacist "coup" describes the capital as in the throes of the National Assembly Election campaign, in which the Majority Socialists, whose leaders did not anticipate an absolute majority, were daily gaining ground. The Centrists were silently very active. Many Non-Socialists intend voting for the Majority Socialists in the hope of ensuring that party's energetic opposition to Extremist attempts to break up the National Assembly.

Spartacists Proclamation.

LONDON, January 8.

PARIS.—A message from Berlin announces that at Dusseldorf, Heren Muelheim and Oberhausen, Spartacists have seized power and proclaimed a proletarian on the Russian Model.

Council of War.

To Subdue Spartacists.

LONDON, January 8.

COPENHAGEN.—A message from Frankfurt stated that a Council of War was held in Berlin at the Chancellor's palace on January 6th, the Soviet executive participating, at which the Government decided to use all force to subdue the Spartacists. Herr Noske was appointed Commander-in-Chief of the Government troops and these were conveyed in motor cars to the centre of Berlin and concentrated near the Chancellor's palace. The Government has refused to negotiate with the Spartacists. Both sides occupy positions in Wilhelmstrasse a hundred yards apart and are prepared to fight.

Conflicting Reports.

Von Hindenburg Arrives.

LONDON, January 8.

It is difficult to estimate the situation in Berlin owing to the conflicting reports. The latest messages state that fighting yesterday was most sanguinary up to the present and several hundreds were killed. Miniature battles occurred in Wilhelmstrasse where the Spartacist attacked the Foreign Office. Apparently last night the Government regained control of the situation at least temporarily. One report states that Von Hindenburg has arrived in the capital. Another says that General Groener, General Ludendorff's successor, has requested the Government to allow him to occupy Berlin saying that forty reliable regiments can easily restore calm.

America

Profound Sorrow in U. S. A.

LONDON, January 7.

NEW YORK.—Colonel Theodore Roosevelt died from the lodgment of a clot of blood on the lung. He died in his

sleep. Nobody was present. The late Colonel was apparently in good health and excellent spirits forty-eight hours previously. The profound sorrow prevalent throughout the United States is expressed equally by his political friends and antagonists. The suddenness of the event shocked Washington, where the Supreme Court and Congress is being adjourned as a token of respect. The flags at the White House and other public buildings and on the warships are flying half-mast. In deference to the family's wishes, the funeral will be private.

Sweden

Off Scandinavian Coast.

Many Mines Adrift in North Sea.

LONDON, January 6. STOCKHOLM.—It is reported that an entire minefield appears to be adrift towards the south coast of Sweden. Twenty mines exploded off the west coast of Denmark. The fishermen report that the North Sea is filled with an enormous number of small mines adrift, of hitherto unknown construction.

Italy

Address to Mothers and Widows.

Sympathy for Sufferers.

LONDON, January 4. GENOA.—Speaking at Milan to the League of Mothers and Widows the President said I would like to express to you the very deep sympathy I have for those who have suffered irreparable losses in Italy. Our hearts have been touched and our men have come with the spirit of Crusaders against that which was wrong and in order to see if it is possible that such terrible things will never happen again.

Spirit of Liberty.

Self Sacrifice and Common Good.

LONDON, January 4. On arriving in Milan the President said:—In my country we have parties, but we have a single sentiment in this war and in that sentiment lies our feeling towards those with whom we have been associated in the great struggle. Force can always be conquered but the spirit of Liberty never can be. The beautiful circumstances about the history of Liberty is that its champions have always shown the power of self-sacrifice and have always been willing to subordinate their personal interests to the common good.

America's Birthplace.

Tribute to Mazzini And Columbus.

GENOA, January 5. President Wilson speaking at the monument of Mazzini said:—I am very much moved to be in the presence of this monument. On the other side of the water we have regarded the life of Mazzini with almost as much pride, as if we shared in the glory of his history and I am very glad to feel that I am taking some small part in accomplishing realizations of the ideals to which his life and thought were devoted.

Speaking at the Genoa Municipality the President said:—Genoa is the natural shrine for Americans. The connections of America with Genoa are many and so significant that there are some senses in which it may be said that we drew our life and our beginning from this city. It is very inspiring to feel how the human spirit is refreshed again and again from its original sources.

At the monument of Columbus the President said:—Columbus did a great service to mankind in discovering America and it is America's pleasure and America's pride that she has been able to show that it was a service to mankind to open that great continent to settlement of a free people desiring to see other peoples free and to share their liberty with the peoples of the world.

Arrival at Turin.

A Cordial Reception.

LONDON, January 6. TURIN.—The official and popular reception, accorded to President Wilson on his arrival here, partook of the same warm character as elsewhere in Italy. The features of the reception were the assembling of 400 Piedmontese Mayors, who greeted the President at the Town Hall and the presentation of an album containing over a thousand resolutions of the Piedmontese Communal Councils, conferring on the President the freedom of their respective towns.

Leaves Turin.

Impressive Farewell Speech.

MILAN, January 6. President Wilson left Milan to-night after the greatest day of demonstration ever recorded. It was simply overwhelming, especially when the President appeared on the balcony to make his farewell speech. The President later arrived in Turin, where thousands of the industrial classes had prepared a welcome to equal that in Milan. A public holiday was declared and the streets were thronged. The President's Milan speech in which he acknowledged the rights of the working classes in the peace settlement, had been printed in all Turin papers and produced a striking effect. Receiving the freedom of the city at the municipality, the President said:—I accept it as a tribute to the people I represent. The people of the United States were reluctant to take part in the war not because they doubted the Justice of the cause, but because it was the tradition of the American Republic to play no part in the politics of the Continent but as the struggle grew, they were more and more moved by the conviction that it was not a European struggle, but a struggle for the freedom of the world and the liberation of humanity and with that conviction it was impossible that they should withhold their aid. Their hearts beat with you from the first and when the time came they threw every resource of men, money and enthusiasm into the struggle. Outside the municipality, the crowd clamoured to hear the President speak on which the President appeared on the balcony and said:—Fellow citizens of Turin, I bring the affectionate greetings of the people of the United States to the people of Italy and this great city "Viva Italia".

The President was afterwards entertained to luncheon at the Philharmonic Club. Replying to the toast the President said: He felt that real blood of republic flowed in the veins of these plain people who more than in some of us, have borne the stress and burden of the war, because of the price at which they have purchased victory. "Think" continued the President "of the price of the blood and treasure not only but the price of the tears and hunger on the part of little children. These" said the President "were the people who never let go, said nothing, merely lived from day to day determined that the glory of Italy, of the glory of the United States, should not depart." The President concluded: "This is a great industrial city. Perhaps you think of the members of the Government who are conferring in Paris as makers of war of peace, but we are not, you are. The plans of the modern world are made in the counting-house. Men that do the business of the world, now shape the destinies of the world, and peace and war are in a large measure in the hands of those who conduct the business of the world. That is one reason why unless we establish friendships and sympathies we clog all progress of modern life, you cannot trade with a man who does not trust you and you will not trade with a man whom you do not trust. Trust is the life and breath of business and suspicion and unjust rivalries stand in the way of trade. The country is dominated by the capital invested in it. It is a fundamental idea that in proportion as foreign capital comes in and takes hold foreign influence comes in and takes hold. Therefore the processes of capital are in a sense the processes of conquest. We go to Paris to conclude peace. You sit here to continue it."

President's University.

Justice and Right.

The Great Impulses of Humanity.

LONDON, January 7. Speaking at the University of Turin, the President said "When men have thought along the lines of philosophy and had revealed to them visions of poetry and worked out in their studies the permanent lines of law, they have realized the great impulses of humanity and have then begun to advance a human web which no power can permanently tear or hand destroy. So in being taken into comradeship of this University, I feel that I am being taken into one of those things which will always bind nations together. When seeking peace, we seek nothing else than that men shall think the same thoughts, govern their conduct by the same impulse and entertain the same purpose, namely love of their own people, but also love of humanity and love of that great indestructible thing we call justice and right. Universities will have forgotten their duties when they cease to weave this immortal web."

Science Disgraced by Central Powers.

Concluding the President said:—It was one of the chief griefs of the war that the Universities of the Central Powers used the thoughts of science to mankind. It was, said the President, the duty of great Universities of Italy and the rest of the world to redeem science from this disgrace.

Wishes Italy Prosperity.

TURIN, January 7. The President addressed a large and enthusiastic crowd in the square before the Philharmonic Club from the balcony of the Club. President Wilson said:—"I hope with all my heart that in the peace now about to be concluded, Italy may find her happiness and her prosperity."

Touching Acknowledgment of Reception.

LONDON, January 8. President Wilson speaking at the Palazzo in Milan on Sunday to a large delegation said:—I cannot tell you how much I am complimented by your coming in person to give me this greeting. I have never known such a greeting as the people of Milan have given me on the streets. It has brought tears to my eyes because I know that it comes from their hearts. I can see in their faces the same things that I feel towards them and I know that it is an impulse of their friendship towards the nation I represent, as well as a gracious welcome to myself. I want to re-echo that hope that we may all work together for a great peace as distinguished from a mean peace, and may I suggest this, that is a great deal in my thoughts. The world is not going to consist now of great empires. It is going to consist for the most part of small nations apparently and the only thing that can bind small nations together, is the knowledge that each wants to treat the others fairly. That is the only thing. The world has already shown that its progress is industrial. You cannot trade with a people whom you do not trust, who do not trust you. Confidence is the basis of everything that we must do and it is a delightful feeling that those ideals are sustained by the people of Italy and by a wonderful body of people such as you have in the great city of Milan. It is with a sense of added encouragement and strength, that I return to Paris to take part in the councils that will determine the aims of the people. I thank you with all my heart.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Punjab

Peace Celebration Arrangements.

LUCKNOW, January 9. Colonel Louis Stuart, Judicial Commissioner, presided at a meeting at the residence of the Raja of Mahmudabad yesterday for considering the question of peace celebration when that occurs. Mr. Jopling, Deputy Commissioner, outlined a programme which includes elephant procession, fancy fair, Talukdars fete and illuminations. An executive committee and a number of sub-committees were formed including one to collect funds and another for distribution of charity. It is suggested that half of the proceeds should be devoted to the last named object.

Bombay

GREATEST STRIKE EVER KNOWN.

Over 75,000 Mill Operators Strike Work.

More than 20 Mills Closed.

Mill Employees Roughly Handled.

BOMBAY, January 9. Over 75,000 mill operators of Bombay are to-day out on strike. Practically all mills numbering more than 20 situated at Parel, Dadar and adjoining localities have been closed down including Currimbhoy group, Standard, Crown, Century, Textile, Sassoon, Morarji, and New Eastern Mill.

Increment of War Bonus.

It appears that about a week ago the employees of Crown mills numbering over a thousand struck work demanding an increase in war bonus. All mills at present pay a bonus of fifteen per cent per month. The men of Crown Mills demanded they should be paid 25 per cent. The agents did not concede to their proposal and the operators thereupon went on strike. On Monday they gathered in a body in front of Standard mills and induced the employees there to "Down tools", it is reported, by threat of violence.

Mill Employees Roughly Handled.

Swelled by the addition of Standard employees the strikers subsequently held a demonstration in front of Crown Mills and mills belonging to Currimbhoy group and roughly handled some of the employees of those mills. The main gate of Currimbhoy mill was smashed yesterday the strikers repaired to Textile Mills and held a demonstration there. The employees of these mills did not turn up for work to-day. The operators of other mills then began to join the strikers. This morning they marched to one mill after the other and are reported to have smashed window panes by throwing stones. At 1 O'clock this afternoon the mob was seen in great force armed with sticks holding demonstration in front of Robinson mill. So far as is known.

Mr. Taylor of Fielays Received a bad cut on his head and a watchman of Dinshaw Petits was seriously injured.

Police Interference.

Mr. Vincent Commissioner of Police, with his Deputies and other Police Officers were on the scene from an early hour and had been trying their best to avoid conflict. It is understood that.

Millowners are having a Conference

with the Police Commissioner this afternoon. Owing to the news of the strike of mill hands the share market has suffered a decline but the closing tone of the market shows an indication of revival.

Most Extensive Strike

The strike is the most extensive that has ever happened in India.

Nearly 75 of the 85 Mills in Bombay.

have had to suspend work. It has created a feeling of great uneasiness in the native town and its effects have been felt in the share market where prices quoted were about Rs. 50 lower in big shares and about Rs. 10 lower in small shares. It seems that the trouble originated in Century mill and that if mill hands had represented their case in the proper manner to the proper authorities there would have been no cause for going on strike. According to trustworthy account, trouble started at Century mill owing to the fact that the Textile Mill hands received additional bonus over and above the full pay for armistice celebrations agreed upon by all the mill owners in Bombay at that time. Men of Century Mill went on strike on the 27th December. Instead of placing their grievances before the Superintendent of the Mill they petitioned the agents who replied they could not consider the petition unless it was forwarded through the proper channel. The Managing Agent declined to entertain their petition unless they returned to work.

Lock out Declared

As men did not return to work he declared a lock-out. This was the beginning of a concerted movement to bring about a general strike.

Mill Hands Anxious to Keep peace.

A number of mill hands waited on the Police Commissioner this afternoon, informed him of their determination to go on strike and assured him that they were anxious to keep peace. Millhands on the whole seemed to be in good spirits enjoying enforced holiday and making the best of the situation. The fact however that one hundred thousand mill hands are idle is one which one cannot contemplate without anxiety. The Police Commissioner held an informal meeting with the members of the Bombay Millowners' Association. Proceedings were private but it appears that the general feeling is that the mill hands ought not to have gone on strike without making any representation to their management of their grievances and that before understanding can be arrived at the strikers must return to work.

No Panic.

The shops in the mill areas have been opened and there has been no sign of panic.

Military aid Considered Not Necessary.

Up till now there has been

No call for the armed police.

and the Commissioner of Police has not yet thought it necessary to requisition military aid. Some mill members who were reluctant to strike were intimidated into doing so.

MILL OWNERS' ATTEMPT AT COMPROMISE.

At a conference of the Mill owners with the Commissioner of Police in connection with the mill operators' strike the mill owners represented that they were not aware of what the strikers really wanted and that if men returned to work and then formulated their grievances the Mill Owners' Association would sympathetically consider their demands. Notice to this effect will be posted in all mills.

BOMBAY, January 9.

The "Chindwari" which left Bombay on the 3rd ultimo arrived in London on the 2nd instant, all well.

Bombay Defamation. Satisfactory Settlement Effected.

BOMBAY, January 9.

At the Esplanade Police Court Mr. A. H. S. Astom, Chief Presidency Magistrate, disposed of a case yesterday in which Mrs. Grace Louie, late of Bombay Bible School of Mazagon, charged Rev. G. W. Park of Methodist Episcopal Gujarati Congregation with defamation. The charges against the accused were that on the 9th July last at a meeting of the financial committee that was held in Bowen Church at Apollo Bunder the accused used defamatory words to the effect that the complainant was of a bad character, that he also on same day defamed her by making a statement that she was visiting one Captain Hinton in the house of Mr. Ward at Mahalaxmi. The accused pleaded not guilty to both these charges. After some discussion between counsel on either side a settlement was arrived at between the parties on the following terms. The accused expressed regret for having used the words imputed to him in charges and says he makes no allegation whatever against the complainant's character without reservation. His Worship thereupon marked the case as compounded and the accused was acquitted. Addressing the complainant the Magistrate said that she had entirely cleared her character and that there was no imputation whatever against her.

Delhi

H. E. Lady Chelmsford Leaves for England on 11th

DELHI, January 9.

H. E. Lady Chelmsford left Delhi this morning accompanied by the Hon'ble Miss. Bridget Thesiger for Bombay to embark on P and O "Nogoya" sailing for England on the 11th. It is understood she will be absent from India for about three months.

Calcutta

Rewards to Police Officers.

CALCUTTA, January 9.

To-day Lord Ronaldsday distributed £1000 medals to three and monetary rewards to eleven Calcutta Police Officers. Addressing the recipients His Excellency after congratulating them said that the books which the Police had to perform were many varied and arduous. The Calcutta Police were expected not only to protect property against nefarious designs of men but also to fight against elements. The work of the police said His Excellency was surrounded by difficulties and temptations and he hoped that the example of those who had received rewards would serve to set an inspiration to other members of the Force. His Excellency dwelt on the temptations which lay in the way of officers of police force and hoped that they would rise superior to those temptations and thus earn the confidence of the Government as well as the public.

Assaulting an European for Shooting Village Dog Dead.

CALCUTTA, January 9.

The Sub-Divisional Magistrate of Chandpur is engaged in hearing a case in which three Mohomedans are charged with assaulting a European. It was alleged by the prosecution that on the 23rd December last Mr. W. N. Felchamber, Manager of M. David & Co., Jute Merchants of Chandpur, went out for shooting with his dog. While passing through the village Suvendia a crowd of youths followed him while his dog was attacked by a number of village dogs. Mr. Felchamber shot a village dog dead whereupon the three accused and others assaulted Mr. Felchamber resulting in injuries on his hands and spine.

Calcutta University Leakage.

Extraordinary Situation Created

The enquiry into the leakage of question papers in connection with the recent Calcutta University examination by a Committee sitting under the Chairmanship of Atulch Mukherjee has resulted in almost extraordinary situation being created. The majority of the committee sign a report to the effect that they have failed to make any discovery that throw light upon the leakage. A minority report makes divers charges of negligence against the Registrar and of indifference against the majority of paper-setters who appear to have refused to help in the enquiry. The result is that a fresh batch of controversial resolutions appear on the Senate's Agenda, one of which goes so far as to suggest that two of the majority have no power to sign the report while another moves that the note of disavowal be expunged. Both majority and minority reports declare that the leakage was brought about by an organised body of persons anxious to bring discredit on the University.

Burma

Burma Military Force.

Fine Record of Sikhs.

RANGOON, January 9.

Speaking at a Khalsa School meeting Mr. Shuttleworth, Commissioner of Rangoon Police alluded to the fine record of the Sikhs in the Burma Military Force. Two thousand two hundred and forty five out of a total of 4055 volunteered and proceeded on active service. Of these 543 or 25 per cent became casualties, 182 being killed. They had earned a large number of awards and decorations. Almost all the Sikhs in the Rangoon Town Police also volunteered but only a few could be spared to go. The Sikhs in Burma had worthily upheld the proud traditions of the race.

Rice Market.

The Rice market was lifeless to day, millers refusing to sell though offered Rs. 335 for delivery before the 15th, Rs. 332-8 for delivery before the 20th Rs. 330 for delivery before the end of January. Outside quotations were

January Rs. 327-8, February Rs. 326-8, three months Rs. 330 Small mills did a little business at Rs. 345 and Rs. 346 for January.

Brief Telegrams.

KARACHI, January 9.

The All-India Vedic and Unani Medical Conference will be held in Karachi during the first week of March. A pharmaceutical exhibition will take place concurrently at which exhibits will include old and rare books on Indian medicine and old time Indian medical and surgical appliances.

Mails which left Bombay on the 3rd, 25th and 28th November and 3rd December arrived in England on the 4th January. Those which left Bombay on the 19th December arrived in England on the 7th January.

The Indore Durbar has placed a Fowler Road train at the disposal of the military authorities.

Latest Telegrams.

Japanese Troops Withdrawn from Siberia.

LONDON, January 4.

The "Daily Express" Tokio correspondent says.—The war office announces withdrawal of thirtyfour thousand Japanese troops from Siberia and says that henceforth the best possible forces will be maintained in Siberia.

Peace Conference.

LONDON, January 8.

PARIS.—Havas Agency states that the Peace Conference will begin with clauses of Preliminary Peace treaty and the task is likely to occupy two months. There will only be a few plenary meetings, bulk of work being done by small committees or individual negotiations. Much ground has already been cleared by negotiations in Paris, Rome, London and Tokio and with President Wilson. Three main points to be covered by Preliminary Peace treaty for the acceptance of League of Nations in its broad outlines are: the amount of indemnity to be paid by Germany and the manner of payment and drawing up of the new map of world, showing fresh frontiers of the European nations and of future German colonies. After the inter-Ally treaty has been drafted, general plenipotentiaries will be invited to come to Paris. Great assembly congress at Versailles is hardly likely to be held before the end of 1919.

Saine Floods Stop.

LONDON, January 8.

PARIS.—Seine floods have stopped. Long fuel shortage in Paris.

Non-arrival of coal and other goods in Paris is causing danger of serious shortage of fuel. M. Clemenceau has given instructions to double the traffic on Railways.

American Engineers' Mission.

LONDON, January 8.

PARIS.—American Engineers' mission was received by the chamber of commerce of Marseilles and visited port works of Marseilles, Rhone canal, and Province shipyards.

(Associated Press)

BOMBAY, January 10.

The Acting Consul for France has notified that travellers are informed that absolutely only those residing in the jurisdiction of this consulate viz. Bombay Presidency, Malabar Coast, up to Cape Concorin, Baluchistan, North West Frontier Provinces, have to apply to the French Consulate at Bombay for visa of their passport. Those residing in Sind have to apply to the French Consular Agent at Karachi. All other travellers residing in other parts of India have to apply to the Consulate General for France at Calcutta or the French Consular Agent nearest to their residence.

FLOUCCA, January 10.

During the two weeks ending the 28th ultimo there have been in the state 42 attacks and 31 deaths from cholera, 25 attacks and 11 deaths from influenza in one week.

Ootacamund, January 10.

His Excellency the Commander-in-Chief with General Scott and staff arrived at Mettupalayam by special train this morning and motored to Wellington where His Excellency made round of inspections including Bazzer Hill Camp where the men paraded under Lt. Colonel Gem. His Excellency will visit Cadet College, the Cordite Factory at Aruvankadu and Lawrence Memorial School, Lovale and also Ootacamund. His Excellency leaves Mettupalayam by special train for Madras this evening.

విధి యుద్ధములు

బెల్, జనవరి 7:— (ఫ్రాంకుఫర్టు న్యూస్) ఆన.

పరిశ్రమ యిట్లు వ్రాయుచున్నది: డెర్లినగర్ మధ్యభాగమున తీవ్రయుద్ధము జరుగుచున్నది. స్వర్ణాకాశమున బలమున చా స్వలయ మందిగమును ప్రవేశించి అచ్చటినుండి వార్షియ్యనప్రతి కామందిరమునై ఫిరంగులను గాల్పించి, హార్ ఎగర్క ఆను నకుటల తన సేవలతో బలరత్నమగు స్థానమున గ్రహించెను. మారకనాటిను (సెసిడెంటు ఇంటిమిదుట స్వర్ణాకాశము బలము వారు ఫిరంగులను నిలబెట్టిరి. మారక ప్రవాసత్తాకమును రక్షింపవలె నని సా. ఫిర వాదముచేసినవారు నైసిక గార్భియలను గోరిరి. స్వర్ణాకాశము బలమువారు రీసీస్థాంతును నైసికవివాహ ములను వశపఱచుకొని రని స్వర్ణాకాశమువారు ప్రతిపాదించి మా) ను నున్నది.

జర్మనీయం దున్న నైసిక సంఘములలోని సభ్యులలో ననేకులు ద్రావాచింతతో పరిశ్రమయి రహస్యముగా నైసిక లను విడుదలచేయుచు మిగత సేవలలో విశేష భాగమునకు నూ తినభావములు గలుగుటలు జేచి బ్రహ్మాంధులయి వ్వా రని రాబుద్ధాం లేంతివార్త చెబుతున్నది. కాన ఇప్పు డెంతకు తయారములను వాల్చియన్న జర్మను సేన విప్లవవత్తుమునకు చెందినది. (బస్నియకనంకు ఈ చర్య వారికి విశేష లాభకరమై నది. ఇచ్చట బలముగలిగి స్వర్ణాకాశమువారియందే గలదు. స్వర్ణాకాశమువారు ఇక్కడినుండి తమబలమును బెర్లినుకు ప్రస రింపజేయుచున్నాడు.

సాంఘిక సభ్యుల గాజేనామా

అందఱు, జనవరి 7:— డెర్లినగర్ ఈ క్రిందితంతి వార్త వచ్చినది:— స్వర్ణాకాశము బలము వచ్చుటచే హార్ ఎబ డ్యు, పేద్యము, లానుతెర్ల (సాంఘిక వాదప్రయత్నము) గాజే నామా ఇచ్చిరి. హార్ ఎగర్క ఆను బెర్లిను పోలీసు (సెసి డెంటు) స్వర్ణాకాశమువారువారికి రహస్యమునాచ్చి కచ్చి ఈ ద్యమము సాంఘికయి వ్వా రని వారిని అతనిని శిక్షాగ ఖ్యమైన జేయుటవలన హార్ ఎబర్ల రహస్యతో సంబంధము లను హుకుమేటువలన ఈ పోలీ గరినది. పోలీసు పెర్లినిడెం టు ఇంకను తన శిక్షాగముననే యున్నాడు.

సమాధానము.

అందఱు, జనవరి 8:— డెర్లినగర్ ఈ క్రింది తంతివా ద్యవచ్చెను. ఇక రత్నహారమేమియు తనందజేయుటకు హార్ లేదో బోర్ అననరమును మునుపును ప్రభుత్వవర్గముతో రాయబారములు నుండుటకు లంపించిరి. అందునై సమాధాన జేర్చుటవలెజేరి. స్వర్ణాకాశము వచ్చుచువారు ప్రభుత్వమువారు విధించిన విషయముల సంగీకరించిరి. నైసికులను దప్ప తక్కిన వారినందరిని విరాళముధులకుగ చేయుటకును అన్ని చుండిరము లను తక్షణము విడిచిపెట్టుటకును హార్ ఎగర్లను ప్రభుత్వ మువారి వశము జేయుటకును సమాధానమునందు సర్వయంత బడెను.

విమానాల్లో విడిచిపెట్టిన.

అందఱు, జనవరి 7:— ప్రస్తుతము రహస్యలోని (బ్రిటిషు సేవలో 20 వేలకు బోవుగానున్నాడు. ఇంతకుపై హుచ్చుగ నవటికి బడవుట జగగదు. ఇచ్చుచున్నవారిలో నూద చాల మందిని త్వరలో స్వదేశమునకు పంపించెదరు. అనకాకము కలి గినవెంటనే (ప్రా బ్రతుంటియనేకము రహస్యమునం) తక్కినవారిని కూడ బ్రిటునుకు గొనిపోయెదరు.

బోర్ల విక్రమము చూడి

హెల్సింగుఫర్ను, జనవరి 8:— బోర్ల విక్రమమును సంగీ ధించుటకు 20 వేల టు రూపాయలు 6 యుద్ధసంగీ దళములను మందుగుండును అవసరముగ గారతెను. అనిలేనివో వారిని నిరోధించుట సాధ్యమదనం ఎద్దోనియవారు (బ్రిటిషు దొరత నమువారికి తెలిరి.

హోలండు దొరతనము తొలగడట

అందఱు, జనవరి 7:— సినిలియను సేన దొరతనమును తొలగించి మనశ్రులను నిష్పందించె. పిమ్మట మంత్రులు తప్పించు కొని పోయిరి. సేనవారు మిగత మంత్రివర్గము నేర్పఱుపగోరిరి. అందులకు పేడే విస్మయకర సంగీకరించెను. తప్పించు కొనిన జనరలు సినిలిస్కి స్థితిగతులను గూర్చి పేడే విస్మితో వాల్చించెను. తప్పించుకొనిన మంత్రుల సంగతి తెలియలేదు. సేనవారు మాపగించి నిష్పందించిన మం త్రులను ప్రజలు విడిపించిరి. ఇందులకు పేడే విస్మి గారికి మరొకం త అనుకూలమే చేశారునని వార్తానుండి బ్రెచ్చునప్రతి కకు తెలుపబడినది.

మదరాసు రాష్ట్రీయపాలనా నివేదికము.

ప్రధాన విషయములు.

(1) రాజకీయ స్థితి:—ఈనివేదికము ద్వారా ప్రధానముగా నీరాజధానియందలి రాజకీయోద్యమమునకు, హోమయూరూప పక్షమువారి ఆందోళనమును, మదరాసు రాజధాని సంఘ స్థాపన, కార్మికోద్యమ స్థాపనములకు కారణభూతమగు వీరి ద్వితీయాంధోళనమును, బ్రాహ్మణేతరుల ప్రతికూల భావములను ప్రధానకారణములు. విద్యార్థులు రాజకీయ సంఘములలో సభ్యులుగ జేర రాదనియు, రాజకీయ సభలకు బోరాదనియు ప్రభుత్వమువారి రాసంగిన యుత్తరపు వలన మేనెల ప్రారంభములో ఆందోళనము వృద్ధిమొనరి. అతివాదులు గావించు యీ ఆందోళనము జాతీయ విద్యార్థివృద్ధికి చేయబడు ఉద్యమముగ పరిగణించినది. కాని, యీ ప్రయత్నము అతివాదోద్యమమున ప్రధానాశ్రయముగ నుండినను, ఇది మిగుల కష్టము మీదనే ఆభివృద్ధి నొందుచుండెను. మేనెలలో యీ పక్ష ప్రతికూల మిగుల తీవ్రమగు భావమును వ్యాపకమున ప్రాయముండుటచే, ఆగెల 24 తేదీన పెంట్టుండు ప్రభుత్వము కానక సభలో హోమయూరూప సమస్య యెడల ప్రభుత్వమునకు గల భావములను వెల్లడించి, వారిని జాగరూకతతో మెలంగునదిని మందలించెను. కాని, దీనిని సరకుగానక వర్తింతుటచే జూనుగెల 16 తేదీన, బీసెంటుయ్యు ఆరంభించి, వాడియాగార్లు రాజకీయసభలకు బోరాదనియు, ఉపన్యసింపరాదనియు, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్దిష్టమైన అణుప్రదేశములలో నొక ప్రదేశమున నివసించుటయైనదియు ఆంక్ష వెలువడినది. వీరు ఉదకమండలములో నివసించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అప్పటినుండి ఆ ప్రదేశము తుంటరి రాజకీయాంధోళనమునకు స్థానమై, హోమయూరూపకు యాత్రస్థాన మాయెను. ఆగష్టు నెలలో ఆరోగ్యకారణముల వలన బీసెంటుయ్యుగారు కోయంబత్తూరులో నుండుట కనుమరింపబడినది. ఆమె పత్రిక యగు "న్యూ ఇండియా" కొన్ని దినములైన తర్వాత బొంబాయినుండి వచ్చిన కొందరు వార్తాపత్రికా ప్రచారకర్తలను వారిచే నడుపబడుచుండెను. వీరు ప్రభుత్వమువారిని నిందింపుచు, నిర్బంధితుల విమోచనమునకై ఆందోళన మొనర్చుచు, మహమ్మదాలీ సోదర నిర్బంధితులపక్ష మవలంబించి, తన్మూలమున మహమ్మదీయుల సానుభూతిని గూడ బడయ ప్రయత్నించిరి. ఈ ఆందోళనము మిగుల పట్టుదలతో జరుపబడినను, ఇందుములమున ప్రజల యందు మాత్రము విస్తారము ప్రతికూలభావము కలగలేదు. కృత్రిమములగు ప్రకాసమువేళము లనేకములు కూడి, అనేక తీర్మానముల నామోదించి, వానిని ప్రధానమంత్రికి ని, రాజప్రతినిధికిని, ఇతర ప్రముఖోద్యోగులకును బంపుచుండినది. నిధులేర్పఱుపబడినవి. వార్తాపత్రికలు తీవ్రముగ వ్యాపించుచుండెను. నెవ్రెంబరు 18 తేదీన భారతప్రభుత్వమువారి యిష్టానుసారముగ బీసెంటుయ్యు ప్రభుత్వములను మదరాసు ప్రభుత్వమువారు విడుదల గావించిరి. ఈ కార్యములనకు పురోవృద్ధినిభిలషించు పక్షమునందు బీసెంటుయ్యుగారి కత్యున్నతస్థానము లభించినది. ఇందుచే విరోధియులను వెనకంజనేయు బ్రాహ్మణేతరులను దీనికి ప్రతికూలోద్యమము నుద్ధవింపజేసిరి. బ్రాహ్మణేతరులు కొంతకాలమునుండి కమక్రమముగ పురోవృద్ధి నందుచుండిరి. వీరి పత్రికయగు "జస్తిను" పత్రిక స్వీయరక్షణమునకును, ఇతరుల నెదిరించుటకును యుపకరించుచు, వారియందై కమత్తయను నెలకొలుపుచున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వాదములు ప్రబలినవి. బీసెంటుయ్యుగారు కోయంబత్తూరులోనుండగనే ఆమండలసభకు ప్రతికూలముగ బ్రాహ్మణేతర సభ జరిగినది. ఈ రెండు సభలలో బ్రాహ్మణేతరసభయే యెక్కుడు విజయవంతముగ నుండినదిని తెలియుచున్నది. అంతకు ముందు మాసమున మదరాసు జమీందారులలో ప్రముఖులు స్వరాజ్య మాత్రమునకును తమకును సంబంధము లేదని యొక ప్రకటన మొసంగిరి. రైతులను, శ్రీమిలను తమపక్షమున జేర్చుకొనుటకు హోమయూరూపచే నీ సప్రయత్నములంత ఫలప్రదములు కాలేదు. నవంబరునెలలో మదరాసు నగర మండలి షియా, సున్నీ మార్గముల హోమయూరూప విభాసమును నిరస్యురించిరి. రాష్ట్రీయ మస్లిము సమితికూడ విచ్చిన్నము కావచ్చును, మహమ్మదాలీ సోదరుల పక్షమును బీసెంటుయ్యుగారు వదలివేసినతోడనే ఆ పక్షముననే భేదాభిప్రాయము

లుద్భవించినవి. సత్యాగ్రహ ప్రకటనలంబన సమస్యవై గూడ తీవ్రముగ భిన్నాభిప్రాయములు వెలువడినవి. ఇట్టిభావములే పురోవృద్ధి నందు వారిలో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము గూర్చి బహులుకడలినవి. ఈ విషయము గూర్చి ఆభిప్రాయ భేదములు గల పక్షములవారు రాజప్రతినిధియను, మాంటాగూగారు మదరాసు నగరమునకు వచ్చినప్పుడు తీవ్రరూపము నాల్పినది. ఇక హోమయూరూప పక్షమువారు కార్మికోద్యమమును ప్రారంభింపజేసిరి. రాజకీయ సహాయమునకై ఆంగ్ల శేఖరుందలి కార్మికపక్షమువారు సానుభూతిని బడయుటకు బీసెంటుయ్యుగారు తన పత్రిక మూలమున ప్రయత్నించెను. కార్మికులు ఆసంతృప్తి వ్యాపించుటకు పనికివచ్చినది అతివాదులు తమ దృష్టిని వీరి వైపు తిప్పిరి. మదరాసు రాజధాని సంఘమున పేరతో హోమయూరూప పక్షపాతులగు బ్రాహ్మణేతరు లొక ప్రతిష్టాపనమును నెలకొల్పి, "ఇండియానేటియటు" పత్రిక మూలమున మిల్లులలో ఖాళీల కష్టములగుర్చి ఆందోళనము చేయజేసిరి. కార్మికసంఘ మత్యవసరమని వాదములు బహులుజేరెను. సత్యాగ్రహవ్యతిరేకమన మవసరమును కూచనలు గానవచ్చెను. కార్మికసంఘ స్థాపనము తోడను, వివిధ ప్రదేశములలో సమ్మెకట్టులతోడను ఈ సమయ మంతయు నొండెను. (2) సంగ్రామము:—బీసెంటుయ్యుగారు పరిబలముగ కృషినిపరచుచు దక్క భారతదేశ రత్నక నైస్యమున జేరుట కవకరిని యత్నమును జరింపలేదు. అచ్చటచ్చట దీనికి ప్రతికూలము గూడ గానవచ్చుచుండెను. సంగ్రామసందర్భముల నెలుంగని కొందరు మిత్రులందలివారు అపజయము నొందుచుండుటచే బీసెంటుయ్యు ప్రభుత్వము విడుదల గావించబడినది దురభిప్రాయ పడజేసిరి. యుద్ధనిధికి చందాలనిచ్చు ఉద్యమము, క్రమక్రమముగ వృద్ధిగాంచినది. ఇందులకొక బోర్డు స్థాపితమైనది. భారతదేశ రత్నక నైస్యము ప్రథమమున బీసెంటుయ్యుగారి పట్టుదలవలననే విజయవంతమైనది. 1917 ఆగష్టు నెలవరకు 1100 మందికి వైగా నైస్యమున జేరిరి. విద్య:—విశాఖపట్టణములో క్విటుమేరీ పాఠశాలయు, అనంతపురములోని కాలాశాలయు కార్యోత్సాహ నుంచబడినవి. మహమ్మదీయ, పంచముల విద్య నెమ్మదిగ ఆభివృద్ధి నందుచున్నవి. న్యూ ఇండియా, హిందూపత్రికల ప్రచారము పెచ్చినది. హోమయూరూపకు ప్రతికూలముగ జస్తిను పత్రిక మిగుల సామర్థ్యముతోడ, వైమమ్మయ్యతోడను కృషినిపరచిరి. కాలియల కలవేర్పడుటచే, ఇతరపట్టణములలోని పత్రికలు పడిపోయినవి. న్యూ ఇండియా పత్రికాధారకు వశపరచుకొన బడినది. కొన్ని కరపత్రములును కొన్ని కథలును వెలువడినవి. వార్తాపత్రికలు:—ఈ సంవత్సరాంతమునకు 217 వార్తాపత్రికలున్నవి. సంగ్రామవిషయమున వార్తాపత్రికల భావము కృత్రికముగ నున్నది. కాని, స్థానిక రాజకీయములలో మాత్రము యింకను పూర్వమునకంటె తీవ్రతరమగు భావయువయోగింపబడు చున్నది. రాజకీయా సంతృప్తిలనను, హోమయూరూప ఆందోళనము వలనను మదరాసునగరము నందలి వార్తాపత్రికా ప్రచారము పెచ్చినది. న్యూఇండియాపత్రిక చందాదారుల సంఖ్య 5,000 నుండి 10,000 వరకును పెచ్చినది. హిందూపత్రికా చందాదారుల సంఖ్య 5000 నుండి 6,400 వరకు పెచ్చినది. ఇంతేగాక, యీ ఆందోళనములన మూడు క్రొత్త వైనికపత్రికలు బహులుజేరినవి. ఇవి ప్రబలమగు హోమయూరూప ప్రతికూల పక్షము నవలంబించినవి. ఈ పక్షమువారి కిజ్జిమపత్రిక ప్రధానాంగము. దీనికి 3000 మంది చందాదారులు కలరు. ఇందు బీసెంటుయ్యుగారి చర్యవై తీవ్ర ఖండినములు గానవచ్చుచున్నవి. 6 ముద్రణాగృహములు, ముద్రణా యంత్రకాసనములన ఆపివేయబడెను. బీసెంటుయ్యుగారు నిర్బంధింపబడినపుడు, 1917 సంవత్సరమునకున్న న్యూ ఇండియా పత్రికా సంపాదకులు ఆమె న్యూ ఇండియా, జార్జిటవును, బీసెంటు ముద్రీణా యంత్రములతో ఆమె జోక్యము వదలుకొనినదని నుడికెను. అంతనామె యిచ్చిన నెహ్యూరీటీ మగల నామకము గావించబడెను. పిమ్మట ఇతరు లీయద్రీణా యంత్రములను తాము మామమండెద మనిదెలిసిరి. వారివద్దనుంచి ఒక్కొక్క ముద్రీణా యంత్రమునకు 2000 రూపాయల వంతున భరావతు కైకొనబడెను. ఆగష్టు నెలలో న్యూఇండియా పత్రికా ధరావతు ప్రభుత్వమువారి వశము గావించబడినది. మగల 10,000 రూపాయల భరావతు కోరబడినది. దీనిని తత్పత్రికా సంపాదకు డొసంగెను.

కలకత్తానుండి మా స్వగీయనిలేటకు డిల్లు (వాయుమన్నాడు: భాషావేత్తయు, పండితుడును, వక్తయు నగు ఆది పూడి సోమనాథరావుగారు కలకత్తా నగరమునకు విచ్చేసిరి. ఈయన బర్మాదేశమునకు వెళ్లెదరట. కలకత్తా ఆంధ్రీయమిలి వారు వీరిచే నొకనుకన్యాన మిప్పించిన బాగుండును.

సూత్ర సంహిత.

సూత్రసంహిత యను సుత్రుగ్రంథము మా కార్యాలయము నలంకరించినది. ఈ గ్రంథము జేరవాగరి అక్షరములతో ముద్రింపబడిన 2066 పుటలుగల గ్రంథము. దీనియందు 1 శివ మాహాత్మ్యము (18 అధ్యాయములు), 2 జ్ఞానయోగము (20 అధ్యాయములు), 3 ముక్తిఖండము (9 అధ్యాయములు), 4 యజ్ఞవల్క్యసూత్రము (47 అధ్యాయములు) శాత్రోభాగము (బ్రహ్మగీత (12 అధ్యాయములు) సూత్రగీత (8 అధ్యాయములు) యుగలవు. శ్రీమద్విశ్వారణ్యులు లేక మాధవాచార్యులవారి సంహితకు (వాసిన తాత్పర్య దీపిక గూడ సీగ్రంథముగలదు దక్షిణ కేశవముగల వెంకటేశముల ఆధారమున నిది సంకలితము చేయబడి చెన్నపురి తిరుకళిక్కేణి కారనామందరమునందలి ఎన్. రామచంద్రకాశ్రికే. కుప్పస్వామికాస్త్యులవారచే ప్రకటింపబడినది. గ్రంథము స్ఫుటాక్షరములను చక్కని బండ్లకట్టున కలిగి మనోహరముగ నున్నది. పూర్తికాలికొబడు గల గ్రంథము నెల రు 5-0-0 అ. వలయునాచ వైని వివరింపబడిన విలాసమునకు రామచంద్రకాశ్రికారికి వ్రాయవలెను. ఈ గ్రంథమును సాంకేయిక తిలకించి మాసంతసమును చూచు వివరించెదము. ఇట్టి యముల్యగ్రంథమును ప్రకటించినందులకును మా కీ గ్రంథరాజమున కాన్కగా నొసంగినందులకును ప్రకాశకులకు తొలుదొల్ల మా కృతజ్ఞతను విన్నవించుటతో ప్రస్తుతము విరమించుచున్నాము. (ఆం - సం)

వాతావరణ స్థితి

1919 సం॥ జనవరి నెల 10-వ తేదీ శుక్రవారము.

శీతలముఖ్య వర్షములు	జూలై 1 నుండి ఆగష్టు 31 వరకు	ఆగష్టు 1 నుండి సెప్టెంబరు 31 వరకు	సెప్టెంబరు 1 నుండి అక్టోబరు 31 వరకు	అక్టోబరు 1 నుండి నవంబరు 31 వరకు		
నోపాలపూరు	81.2	65.0	...	33.78	44.18	
వాల్తేరు	79.9	65.1	...	21.99	35.65	
కాకినాడ	80.6	68.6	...	28.80	37.36	
బందరు	81.1	68.0	...	45.07	39.34	
గుంటూరు	81.7	62.5	...	28.32	31.11	
నెల్లూరు	*	83.6	66.1	...	48.82	35.15
యర్రావూరు	*	83.4	66.6	...	65.12	48.72
హైదరాబాదు	85.8	60.6	...	20.40	30.50	
అనంతపురము	89.0	56.8	...	18.30	23.83	
బళ్లారి	*	89.7	61.5	...	16.76	19.75
కర్నూలు	90.2	59.6	...	20.91	25.55	
కడప	86.4	62.7	...	19.26	30.59	
రెంగులూరు	*	88.4	56.8	...	30.58	34.24
నెల్లూరు	*	84.8	63.5	...	29.46	41.44
నీలము	*	90.0	66.6	...	21.01	38.43
కోయంబత్తూరు*	87.1	63.8	...	21.79	21.07	

వాయుభారమునందు మార్పు లల్పము. ద్వీపకల్పము నందలి వాయువ్యాప్తి యందును మార్పులేదు. మాయూరకంటె అది మరింత సమత్వముగ నున్నది. వాయువ్యాప్తి కీతకాలపు స్థితి కనుకూలముగ నున్నది. వాయువు చుండముగ వీధులున్నది. నేటిప్రాతఃకాలము చాలవొట్ట వాయువు స్పృశించినది. వాయుమార్గము యథాప్రకారముగ నున్నది. సర్వత్ర మధ్య మోష్టస్థితి తక్కువగ కలదు. చెన్నపురి తీరపు టుత్తరభాగము నందు తీవ్ర తక్కినవోలుల మాయూరకంటె అదనముగ నున్నది. కర్ణాటకమునందు పగటిపూట వేడి యెక్కువగను దక్షిణభాగపు చివరను, పడమటి తీరమునను దక్కనునందును రాత్రి వేడి అదనముగ నున్నది. దక్కనునందు వాయువు అర్ధగిరిహీనముగ నున్నది. మబ్బులులేవు. వర్షము పడలేదు. ద్వీపకల్పమునందు చక్కగ ఎడ కాముచున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
కాశీవరణ కాశ్రికాదు.

నోటీసు.

ఈ క్రింద ముద్రింపబడినది విషయము మల్లాది సత్యంబింగం నాయకయగారి విల్లునందలి యొక భాగము:—

“నామొక్క బ్రట్టిలు ప్రతి వత్సరము యూరపు, అమెరికా, జపాను, మొదలైన ఏ అన్య దేశమునకైనను మదరాసునుండి బిక హిందూ విద్యార్థిని ఉన్నత సాంకేతిక విద్యను (Higher Technical Education) నేర్పుకొనుటకై వంపించెదను. అవిద్యార్థి ఎన్నుకొనవలసిన శాస్త్రము న్యాయశాస్త్రము, సాధారణ వైద్యశాస్త్రము (Law & General Medicine) గాక మిగిలిన దే దైనను అయియుండవలెను.

రసాయన శాస్త్రము, ఉదార్థ విజ్ఞాన శాస్త్రము మొదలైన శాస్త్రముల నెన్నుకొను విద్యార్థి గ్రాడ్యుయేటయి యుండవలెను. వారు అన్యదేశములలో విద్యార్థులుగా నున్నంతకాలము రాజద్రోహసంబంధమైన రాజకీయ విషయములందు పాల్గొనరాదు. చారల్లు పాస్సోనిస్ చో వారికిన్యు సహాయము మానివేయబడును.

తాము హిందూదేశమునకు తిరిగి వచ్చిన పిదప ఎప్పుడైనను సమర్థత గలిగిన స్థితిలో నున్నపుడు మరియొక విద్యార్థిని అన్యదేశములకు వంపించి విద్య గరపించెదమని అట్టి విద్యార్థులు తమ మిత్రుల యెదుటను, సహాధ్యాయుల యెదుటను యిచ్చిన మాటకు కట్టుబడి యుండవలయును.

విద్యార్థి వేతనము సంవత్సరమునకు 175 పౌను లుండును. ఆ వేతనము విద్యార్థి ఎన్నుకొనిన ఆయా శాస్త్రమునుబట్టి 2, 3 సంవత్సరముల వరకు ఖర్చుబడును ఎన్నుకొనబడిన విద్యార్థికి రాకపోకల ఖర్చులు కూడ నొసంగబడును.

సామ్యును విద్యార్థికి చెల్లించుచు చెప్పపురి విద్యార్థి సలహా కమిటీ కార్యదర్శి (Secretary, Students Advisory Committee Madras) గారి పేరగాని, లేక లండను భారతీయ విద్యార్థులకు విద్యావిషయమును సలహా నొసంగువానిపేరగాని (Educational Advisor to Indian Students, London) పంపబడును. విద్యార్థి వేతనమునకు దరఖాస్తుపత్రములు ఈ క్రింద సూత్రము చేసిన వారిచే 1919 సంవత్సరము మార్చి 15 వ తేది వరకు అందికొనబడును. అవి కళాశాల ప్రెసిడెంటులయొక్కగాని తనతన పెద్దమనుష్యులయొక్కగాని, యోగ్యతాపత్రముల చేతను సిఫార్సుల చేతను బలపరుపబడవలెను. మరియు వారు కృతార్థులయిన పరీక్షల వివరము, వారి వయస్సు, నివాసస్థలము మొదలైన వం దుండవలయును. దరఖాస్తుదారుల తల్లితండ్రుల యొక్క గాని, గార్డియనుల యొక్కగాని, వారు తమ యనుమతి నొసంగుచు వ్రాసి యిచ్చిన కాగితము కూడ దానికి చేర్చబడవలయును.

కాకినాడ } (Sd) డి. శేషగిరిరావు
2-12-18 } For the Trustees
True Copy)

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునందు ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంత కఠినముగా నున్నను మాత్రే రక్తమూలశంక “మూలబిందు” అను ఔషధము పుచ్చుకొనుటవలన అతిశీఘ్రముగా జరుగును. తెల బుడ్డి 1 కి రు. 2—0—0 (1864) మూలబిందు డిపో, టి. పి. కోడ్, బెపాక్, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి. వాఙ్మయ సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయతత్వ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఇన్స్టిట్యూట్ చక్రవర్తి గ్రంథము. తెల ౧౦-౬-౦. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము. పోస్టుకాఫ్ 212, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయౌషధములు. **బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాధ** రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. ½ పౌను సీసా రు 0-12-0. **చంద్రవధ గుటి** మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ వనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0. **వాసవలేహము** దగ్గునకు మంచిమందు. ½ పౌను సీసా రు 0-10-0. వ్యవహారములన్నియునాంగ్లేయభాషలో జరుపవలయును. **జాంఘా ఫార్మస్యూటికల్ వర్కుస్** ఆయుర్వేద యౌషధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13. The Zandu Pharmaceutical Works The Ayurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13.

801 **పాశ్యపు వేంకటాచల** 804 **పండితులవారి సిద్ధాంశధములు.** లోకామయహార కస్తూరిమాలల నిర్వహణననుమతి కింపుడు. (ప్రతి పత్రికమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయం జరుగెను.) ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూర్, లాస్, ఫీజి, బెరెండ్, ఈస్ట్రాఫ్రీకా, మొన్న (ప్రత్యేకములవారు మాడ సీ సీద్ధాంశధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.) మహాభాగము “విశేషము” లోకామయహార కస్తూరిమాలల సీసా నూ యింట నున్న మెడల. గూటికి 2 చుక్కలవలయును, నిశ్చయించి, మొదలెట్టుకొనుట తప్పిపోవుట కలెదు. కిరవాతము, అజిర్గము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజహంబి, బలహీనత, అనారోగ్యము, పెద్దనీటినుండి గలుగు వికారము, నిన్ను నిద్రలను గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాములు, మరియినానేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంశధ తీవ్రవదే శాస్త్రీయముగా పోయి చుటయు గలుగును. **తైద్యశాలలో వశవిధము లగునట్టియే సుఖయోగ్యములగు కర్మకుక మూత్రకలనండియి యౌషధములు.** తమూడి భేదములందును. **జిజ్ఞాసై న యావ్యాపార శుభములు, ప్రతి సీసాను** చును ఉండును; మాచి తీసికొనవలెను. **అనుపానపుడ్రము, ప్రతిసీసాతో నూ** యుండెను. 260 మాత్రమున్న సీసా 4 రు. మాత్రమే. **6 సీసా 6 రు. 8 రు. 10 రు. 12 రు. 14 రు. 16 రు. 18 రు. 20 రు. 22 రు. 24 రు. 26 రు. 28 రు. 30 రు. 32 రు. 34 రు. 36 రు. 38 రు. 40 రు. 42 రు. 44 రు. 46 రు. 48 రు. 50 రు. 52 రు. 54 రు. 56 రు. 58 రు. 60 రు. 62 రు. 64 రు. 66 రు. 68 రు. 70 రు. 72 రు. 74 రు. 76 రు. 78 రు. 80 రు. 82 రు. 84 రు. 86 రు. 88 రు. 90 రు. 92 రు. 94 రు. 96 రు. 98 రు. 100 రు. 102 రు. 104 రు. 106 రు. 108 రు. 110 రు. 112 రు. 114 రు. 116 రు. 118 రు. 120 రు. 122 రు. 124 రు. 126 రు. 128 రు. 130 రు. 132 రు. 134 రు. 136 రు. 138 రు. 140 రు. 142 రు. 144 రు. 146 రు. 148 రు. 150 రు. 152 రు. 154 రు. 156 రు. 158 రు. 160 రు. 162 రు. 164 రు. 166 రు. 168 రు. 170 రు. 172 రు. 174 రు. 176 రు. 178 రు. 180 రు. 182 రు. 184 రు. 186 రు. 188 రు. 190 రు. 192 రు. 194 రు. 196 రు. 198 రు. 200 రు. 202 రు. 204 రు. 206 రు. 208 రు. 210 రు. 212 రు. 214 రు. 216 రు. 218 రు. 220 రు. 222 రు. 224 రు. 226 రు. 228 రు. 230 రు. 232 రు. 234 రు. 236 రు. 238 రు. 240 రు. 242 రు. 244 రు. 246 రు. 248 రు. 250 రు. 252 రు. 254 రు. 256 రు. 258 రు. 260 రు. 262 రు. 264 రు. 266 రు. 268 రు. 270 రు. 272 రు. 274 రు. 276 రు. 278 రు. 280 రు. 282 రు. 284 రు. 286 రు. 288 రు. 290 రు. 292 రు. 294 రు. 296 రు. 298 రు. 300 రు. 302 రు. 304 రు. 306 రు. 308 రు. 310 రు. 312 రు. 314 రు. 316 రు. 318 రు. 320 రు. 322 రు. 324 రు. 326 రు. 328 రు. 330 రు. 332 రు. 334 రు. 336 రు. 338 రు. 340 రు. 342 రు. 344 రు. 346 రు. 348 రు. 350 రు. 352 రు. 354 రు. 356 రు. 358 రు. 360 రు. 362 రు. 364 రు. 366 రు. 368 రు. 370 రు. 372 రు. 374 రు. 376 రు. 378 రు. 380 రు. 382 రు. 384 రు. 386 రు. 388 రు. 390 రు. 392 రు. 394 రు. 396 రు. 398 రు. 400 రు. 402 రు. 404 రు. 406 రు. 408 రు. 410 రు. 412 రు. 414 రు. 416 రు. 418 రు. 420 రు. 422 రు. 424 రు. 426 రు. 428 రు. 430 రు. 432 రు. 434 రు. 436 రు. 438 రు. 440 రు. 442 రు. 444 రు. 446 రు. 448 రు. 450 రు. 452 రు. 454 రు. 456 రు. 458 రు. 460 రు. 462 రు. 464 రు. 466 రు. 468 రు. 470 రు. 472 రు. 474 రు. 476 రు. 478 రు. 480 రు. 482 రు. 484 రు. 486 రు. 488 రు. 490 రు. 492 రు. 494 రు. 496 రు. 498 రు. 500 రు. 502 రు. 504 రు. 506 రు. 508 రు. 510 రు. 512 రు. 514 రు. 516 రు. 518 రు. 520 రు. 522 రు. 524 రు. 526 రు. 528 రు. 530 రు. 532 రు. 534 రు. 536 రు. 538 రు. 540 రు. 542 రు. 544 రు. 546 రు. 548 రు. 550 రు. 552 రు. 554 రు. 556 రు. 558 రు. 560 రు. 562 రు. 564 రు. 566 రు. 568 రు. 570 రు. 572 రు. 574 రు. 576 రు. 578 రు. 580 రు. 582 రు. 584 రు. 586 రు. 588 రు. 590 రు. 592 రు. 594 రు. 596 రు. 598 రు. 600 రు. 602 రు. 604 రు. 606 రు. 608 రు. 610 రు. 612 రు. 614 రు. 616 రు. 618 రు. 620 రు. 622 రు. 624 రు. 626 రు. 628 రు. 630 రు. 632 రు. 634 రు. 636 రు. 638 రు. 640 రు. 642 రు. 644 రు. 646 రు. 648 రు. 650 రు. 652 రు. 654 రు. 656 రు. 658 రు. 660 రు. 662 రు. 664 రు. 666 రు. 668 రు. 670 రు. 672 రు. 674 రు. 676 రు. 678 రు. 680 రు. 682 రు. 684 రు. 686 రు. 688 రు. 690 రు. 692 రు. 694 రు. 696 రు. 698 రు. 700 రు. 702 రు. 704 రు. 706 రు. 708 రు. 710 రు. 712 రు. 714 రు. 716 రు. 718 రు. 720 రు. 722 రు. 724 రు. 726 రు. 728 రు. 730 రు. 732 రు. 734 రు. 736 రు. 738 రు. 740 రు. 742 రు. 744 రు. 746 రు. 748 రు. 750 రు. 752 రు. 754 రు. 756 రు. 758 రు. 760 రు. 762 రు. 764 రు. 766 రు. 768 రు. 770 రు. 772 రు. 774 రు. 776 రు. 778 రు. 780 రు. 782 రు. 784 రు. 786 రు. 788 రు. 790 రు. 792 రు. 794 రు. 796 రు. 798 రు. 800 రు. 802 రు. 804 రు. 806 రు. 808 రు. 810 రు. 812 రు. 814 రు. 816 రు. 818 రు. 820 రు. 822 రు. 824 రు. 826 రు. 828 రు. 830 రు. 832 రు. 834 రు. 836 రు. 838 రు. 840 రు. 842 రు. 844 రు. 846 రు. 848 రు. 850 రు. 852 రు. 854 రు. 856 రు. 858 రు. 860 రు. 862 రు. 864 రు. 866 రు. 868 రు. 870 రు. 872 రు. 874 రు. 876 రు. 878 రు. 880 రు. 882 రు. 884 రు. 886 రు. 888 రు. 890 రు. 892 రు. 894 రు. 896 రు. 898 రు. 900 రు. 902 రు. 904 రు. 906 రు. 908 రు. 910 రు. 912 రు. 914 రు. 916 రు. 918 రు. 920 రు. 922 రు. 924 రు. 926 రు. 928 రు. 930 రు. 932 రు. 934 రు. 936 రు. 938 రు. 940 రు. 942 రు. 944 రు. 946 రు. 948 రు. 950 రు. 952 రు. 954 రు. 956 రు. 958 రు. 960 రు. 962 రు. 964 రు. 966 రు. 968 రు. 970 రు. 972 రు. 974 రు. 976 రు. 978 రు. 980 రు. 982 రు. 984 రు. 986 రు. 988 రు. 990 రు. 992 రు. 994 రు. 996 రు. 998 రు. 1000 రు. 1002 రు. 1004 రు. 1006 రు. 1008 రు. 1010 రు. 1012 రు. 1014 రు. 1016 రు. 1018 రు. 1020 రు. 1022 రు. 1024 రు. 1026 రు. 1028 రు. 1030 రు. 1032 రు. 1034 రు. 1036 రు. 1038 రు. 1040 రు. 1042 రు. 1044 రు. 1046 రు. 1048 రు. 1050 రు. 1052 రు. 1054 రు. 1056 రు. 1058 రు. 1060 రు. 1062 రు. 1064 రు. 1066 రు. 1068 రు. 1070 రు. 1072 రు. 1074 రు. 1076 రు. 1078 రు. 1080 రు. 1082 రు. 1084 రు. 1086 రు. 1088 రు. 1090 రు. 1092 రు. 1094 రు. 1096 రు. 1098 రు. 1100 రు. 1102 రు. 1104 రు. 1106 రు. 1108 రు. 1110 రు. 1112 రు. 1114 రు. 1116 రు. 1118 రు. 1120 రు. 1122 రు. 1124 రు. 1126 రు. 1128 రు. 1130 రు. 1132 రు. 1134 రు. 1136 రు. 1138 రు. 1140 రు. 1142 రు. 1144 రు. 1146 రు. 1148 రు. 1150 రు. 1152 రు. 1154 రు. 1156 రు. 1158 రు. 1160 రు. 1162 రు. 1164 రు. 1166 రు. 1168 రు. 1170 రు. 1172 రు. 1174 రు. 1176 రు. 1178 రు. 1180 రు. 1182 రు. 1184 రు. 1186 రు. 1188 రు. 1190 రు. 1192 రు. 1194 రు. 1196 రు. 1198 రు. 1200 రు. 1202 రు. 1204 రు. 1206 రు. 1208 రు. 1210 రు. 1212 రు. 1214 రు. 1216 రు. 1218 రు. 1220 రు. 1222 రు. 1224 రు. 1226 రు. 1228 రు. 1230 రు. 1232 రు. 1234 రు. 1236 రు. 1238 రు. 1240 రు. 1242 రు. 1244 రు. 1246 రు. 1248 రు. 1250 రు. 1252 రు. 1254 రు. 1256 రు. 1258 రు. 1260 రు. 1262 రు. 1264 రు. 1266 రు. 1268 రు. 1270 రు. 1272 రు. 1274 రు. 1276 రు. 1278 రు. 1280 రు. 1282 రు. 1284 రు. 1286 రు. 1288 రు. 1290 రు. 1292 రు. 1294 రు. 1296 రు. 1298 రు. 1300 రు. 1302 రు. 1304 రు. 1306 రు. 1308 రు. 1310 రు. 1312 రు. 1314 రు. 1316 రు. 1318 రు. 1320 రు. 1322 రు. 1324 రు. 1326 రు. 1328 రు. 1330 రు. 1332 రు. 1334 రు. 1336 రు. 1338 రు. 1340 రు. 1342 రు. 1344 రు. 1346 రు. 1348 రు. 1350 రు. 1352 రు. 1354 రు. 1356 రు. 1358 రు. 1360 రు. 1362 రు. 1364 రు. 1366 రు. 1368 రు. 1370 రు. 1372 రు. 1374 రు. 1376 రు. 1378 రు. 1380 రు. 1382 రు. 1384 రు. 1386 రు. 1388 రు. 1390 రు. 1392 రు. 1394 రు. 1396 రు. 1398 రు. 1400 రు. 1402 రు. 1404 రు. 1406 రు. 1408 రు. 1410 రు. 1412 రు. 1414 రు. 1416 రు. 1418 రు. 1420 రు. 1422 రు. 1424 రు. 1426 రు. 1428 రు. 1430 రు. 1432 రు. 1434 రు. 1436 రు. 1438 రు. 1440 రు. 1442 రు. 1444 రు. 1446 రు. 1448 రు. 1450 రు. 1452 రు. 1454 రు. 1456 రు. 1458 రు. 1460 రు. 1462 రు. 1464 రు. 1466 రు. 1468 రు. 1470 రు. 1472 రు. 1474 రు. 1476 రు. 1478 రు. 1480 రు. 1482 రు. 1484 రు. 1486 రు. 1488 రు. 1490 రు. 1492 రు. 1494 రు. 1496 రు. 1498 రు. 1500 రు. 1502 రు. 1504 రు. 1506 రు. 1508 రు. 1510 రు. 1512 రు. 1514 రు. 1516 రు. 1518 రు. 1520 రు. 1522 రు. 1524 రు. 1526 రు. 1528 రు. 1530 రు. 1532 రు. 1534 రు. 1536 రు. 1538 రు. 1540 రు. 1542 రు. 1544 రు. 1546 రు. 1548 రు. 1550 రు. 1552 రు. 1554 రు. 1556 రు. 1558 రు. 1560 రు. 1562 రు. 1564 రు. 1566 రు. 1568 రు. 1570 రు. 1572 రు. 1574 రు. 1576 రు. 1578 రు. 1580 రు. 1582 రు. 1584 రు. 1586 రు. 1588 రు. 1590 రు. 1592 రు. 1594 రు. 1596 రు. 1598 రు. 1600 రు. 1602 రు. 1604 రు. 1606 రు. 1608 రు. 1610 రు. 1612 రు. 1614 రు. 1616 రు. 1618 రు. 1620 రు. 1622 రు. 1624 రు. 1626 రు. 1628 రు. 1630 రు. 1632 రు. 1634 రు. 1636 రు. 1638 రు. 1640 రు. 1642 రు. 1644 రు. 1646 రు. 1648 రు. 1650 రు. 1652 రు. 1654 రు. 1656 రు. 1658 రు. 1660 రు. 1662 రు. 1664 రు. 1666 రు. 1668 రు. 1670 రు. 1672 రు. 1674 రు. 1676 రు. 1678 రు. 1680 రు. 1682 రు. 1684 రు. 1686 రు. 1688 రు. 1690 రు. 1692 రు. 1694 రు. 1696 రు. 1698 రు. 1700 రు. 1702 రు. 1704 రు. 1706 రు. 1708 రు. 1710 రు. 1712 రు. 1714 రు. 1716 రు. 1718 రు. 1720 రు. 1722 రు. 1724 రు. 1726 రు. 1728 రు. 1730 రు. 1732 రు. 1734 రు. 1736 రు. 1738 రు. 1740 రు. 1742 రు. 1744 రు. 1746 రు. 1748 రు. 1750 రు. 1752 రు. 1754 రు. 1756 రు. 1758 రు. 1760 రు. 1762 రు. 1764 రు. 1766 రు. 1768 రు. 1770 రు. 1772 రు. 1774 రు. 1776 రు. 1778 రు. 1780 రు. 1782 రు. 1784 రు. 1786 రు. 1788 రు. 1790 రు. 1792 రు. 1794 రు. 1796 రు. 1798 రు. 1800 రు. 1802 రు. 1804 రు. 1806 రు. 1808 రు. 1810 రు. 1812 రు. 1814 రు. 1816 రు. 1818 రు. 1820 రు. 1822 రు. 1824 రు. 1826 రు. 1828 రు. 1830 రు. 1832 రు. 1834 రు. 1836 రు. 1838 రు. 1840 రు. 1842 రు. 1844 రు. 1846 రు. 1848 రు. 1850 రు. 1852 రు. 1854 రు. 1856 రు. 1858 రు. 1860 రు. 1862 రు. 1864 రు. 1866 రు. 1868 రు. 1870 రు. 1872 రు. 1874 రు. 1876 రు. 1878 రు. 1880 రు. 1882 రు. 1884 రు. 1886 రు. 1888 రు. 1890 రు. 1892 రు. 1894 రు. 1896 రు. 1898 రు. 1900 రు. 1902 రు. 1904 రు. 1906 రు. 1908 రు. 1910 రు. 1912 రు. 1914 రు. 1916 రు. 1918 రు. 1920 రు. 1922 రు. 1924 రు. 1926 రు. 1928 రు. 1930 రు. 1932 రు. 1934 రు. 1936 రు. 1938 రు. 1940 రు. 1942 రు. 1944 రు. 1946 రు. 1948 రు. 1950 రు. 1952 రు. 1954 రు. 1956 రు. 1958 రు. 1960 రు. 1962 రు. 1964 రు. 1966 రు. 1968 రు. 1970 రు. 1972 రు. 1974 రు. 1976 రు. 1978 రు. 1980 రు. 1982 రు. 1984 రు. 1986 రు. 1988 రు. 1990 రు. 1992 రు. 1994 రు. 1996 రు. 1998 రు. 2000 రు. 2002 రు. 2004 రు. 2006 రు. 2008 రు. 2010 రు. 2012 రు. 2014 రు. 2016 రు. 2018 రు. 2020 రు. 2022 రు. 2024 రు. 2026 రు. 2028 రు. 2030 రు. 2032 రు. 2034 రు. 2036 రు. 2038 రు. 2040 రు. 2042 రు. 2044 రు. 2046 రు. 2048 రు. 2050 రు. 2052 రు. 2054 రు. 2056 రు. 2058 రు. 2060 రు. 2062 రు. 2064 రు. 2066 రు. 2068 రు. 2070 రు. 2072 రు. 2074 రు. 2076 రు. 2078 రు. 2080 రు. 2082 రు. 2084 రు. 2086 రు. 2088 రు. 2090 రు. 2092 రు. 2094 రు. 2096 రు. 2098 రు. 2100 రు. 2102 రు. 2104 రు. 2106 రు. 2108 రు. 2110 రు. 2112 రు. 2114 రు. 2116 రు. 2118 రు. 2120 రు. 2122 రు. 2124 రు. 2126 రు. 2128 రు. 2130 రు. 2132 రు. 2134 రు. 2136 రు. 2138 రు. 2140 రు. 2142 రు. 2144 రు. 2146 రు. 2148 రు. 2150 రు. 2152 రు. 2154 రు. 2156 రు. 2158 రు. 2160 రు. 2162 రు. 2164 రు. 2166 రు. 2168 రు. 2170 రు. 2172 రు. 2174 రు. 2176 రు. 2178 రు. 2180 రు. 2182 రు. 2184 రు. 2186 రు. 2188 రు. 2190 రు. 2192 రు. 2194 రు. 2196 రు. 2198 రు. 2200 రు. 2202 రు. 2204 రు. 2206 రు. 2208 రు. 2210 రు. 2212 రు. 2214 రు. 2216 రు. 2218 రు. 2220 రు. 2222 రు. 2224 రు. 2226 రు. 2228 రు. 2230 రు. 2232 రు. 2234 రు. 2236 రు. 2238 రు. 2240 రు. 2242 రు. 2244 రు. 2246 రు. 2248 రు. 2250 రు. 2252 రు. 2254 రు. 2256 రు. 2258 రు. 2260 రు. 2262 రు. 2264 రు. 2266 రు. 2268 రు. 2270 రు. 2272 రు. 2274 రు. 2276 రు. 2278 రు. 2280 రు. 2282 రు. 2284 రు. 2286 రు. 2288 రు. 2290 రు. 2292 రు. 2294 రు. 2296 రు. 2298 రు. 2300 రు. 2302 రు. 2304 రు. 2306 రు. 2308 రు. 2310 రు. 2312 రు. 2314 రు. 2316 రు. 2318 రు. 2320 రు. 2322 రు. 2324 రు. 2326 రు. 2328 రు. 2330 రు. 2332 రు. 2334 రు. 2336 రు. 2338 రు. 2340 రు. 2342 రు. 2344 రు. 2346 రు. 2348 రు. 2350 రు. 2352 రు. 2354 రు. 2356 రు. 2358 రు. 2360 రు. 2362 రు. 2364 రు. 2366 రు. 2368 రు. 2370 రు. 2372 రు. 2374 రు. 2376 రు. 2378 రు. 2380 రు. 2382 రు. 2384 రు. 2386 రు. 2388 రు. 2390 రు. 2392 రు. 2394 రు. 2396 రు. 2398 రు. 2400 రు. 2402 రు. 2404 రు. 2406 రు. 2408 రు. 2410 రు. 2412 రు. 2414 రు. 2416 రు. 2418 రు. 2420 రు. 2422 రు. 2424 రు. 2426 రు. 2428 రు. 2430 రు. 2432 రు. 2434 రు. 2436 రు. 2438 రు. 2440 రు. 2442 రు. 2444 రు. 2446 రు. 2448 రు. 2450 రు. 2452 రు. 2454 రు. 2456 రు. 2458 రు. 2460 రు. 2462 రు. 2464 రు. 2466 రు. 2468 రు. 2470 రు. 2472 రు. 2474 రు. 2476 రు. 2478 రు. 2480 రు. 2482 రు. 2484 రు. 2486 రు. 2488 రు. 2490 రు. 2492 రు. 2494 రు. 2496 రు. 2498 ర**